

Şirməmməd Hüseynov

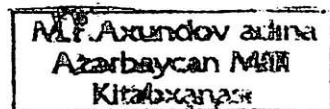
BİBLİOQRAFIYA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
BAKİ DÖVLƏT UNİVERSİTETİ

Şirməmməd Hüseynov

BİBLİOQRAFİYA

Bakı Universiteti nəşriyyatı
Bakı - 2004

Tərtib edəni: Nüşabə Abbaszadə

*Redaktor: Nəsiman Yaqublu
tarix elmləri namizədi*

Müəllimliyin, tədqiqatçılığın və publisistikanın Şirməmməd Hüseynov məktəbi

Şirməmməd Hüseynov

Bibliografiya

Bakı Universiteti nəşriyyatı. Bakı, 2004,
səh. 96.

Bibliografiyada Bakı Dövlət Universiteti jurnalistika fakültəsi Mətbuat tarixi kafedrasının professoru, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar jurnalisti Şirməmməd Ağaməmməd oğlu Hüseynovun həyatı, elmi-pedaqoji və ictimai fəaliyyəti barədə materiallar toplanmışdır.

© «Bakı Universiteti» nəşriyyatı, 2004.

«Yaradıcılıq məktəbi» anlayışı özündə çox dərin elmi, nəzəri, praktik mahiyyət daşıyan, ifadə etdiyi sahənin öz ətrafında davamçılarını yetişdirən yaradıcılıq məzmunu kəsb edir. Tarixdən bizə tanış olan yaradıcılıq məktəbləri ədəbi-bədii, elmi sahədə özünə qədər görünməmiş orijinal keyfiyyətə malik məqamlarla şərtlənir. Məktəb o qədər orijinal, o qədər dəyərli və o qədər praktik olmalıdır ki, onun yüzrlərlə, bəlkə minlərlə şagirdi, deməli, davamçısı olsun. Bir də biz həmişə ədəbi məktəb deyəndə onun tarixi sınaqlardan çıxmasını, zamana, epoxaya sinə gərərək sabaha ünvanlandığını da mütləq nəzərə alırıq. Məktəbin yaradıcısı heç vaxt məktəb yaratmaq iddiasında olmur. O, sadəcə, təmsil etdiyi sahənin ən mükəmməl bilicisi, ən istedadlı yaradıcısı kimi taleyin axarı ilə irəliləyərək iddiasız-filansız şəxsiyyət təmsalında bütöv bir yaradıcı nəslin önündə getməli olur. Belə şəxsiyyətlər yaradıcı olmaqla, həm də mütləq müəllim missiyası daşıyırlar. Amma bu yerdə «MÜƏLLİM» sözü mütləq böyük hərflərlə yazılmalıdır. Və bu böyük hərflər MÜƏLLİM-in

böyüklüyünü ifadə etmək üçün Tanrının verdiyi imkandır.

Titullarını təqdim etməyə ehtiyacı olmayan Şirməmməd Hüseynov belə yaradıcı şəxsiyyətlərdəndir və məhz bu keyfiyyətə malik müəllimlərdəndir.

İndi mən yeni abzası çox basmaqəlib bir cümlə ilə başlayacağam. Ona görə «basmaqəlib» ki, bu cümləni oxucu çox eşidib, çox oxuyub:

Tale Şirməmməd müəllimə çətin, lakin çox şərəfli bir ömür qismət eləyib. Çoxları üçün bioqrafik, basmaqəlib bu cümlənin Şirməmməd müəllimə birbaşa, müstəqim və mübaligəsiz daxil var. Şəkidə kasıb bir ailədə doğulub, kimsəsiz, havadarsız, ümitsiz bir həyat yoluna çıxıb. Hələ Şəkinin 2 nömrəli orta məktəbinin VI sinfində oxuyanda onun şər söyləmək istedadı, elmə, biliyə həvəsi barədə «Bakinski raboçi» qəzeti bütün ölkəyə xəbər verir. Amma nə fayda, onu nə axtaran olur, nə xüsusi qayğı göstərən tapılır. On yeddi yaşında Şəki şəhər İki İllik Müəllimlər İnstitutunun fizika-riyaziyyat fakültəsinə daxil olur. Sonralar tamam başqa istiqamətdə – həyatının mənasını tapdığı jurnalistika sahəsində çalışanda həmin bu «fizika-riyaziyyat» onun çox köməyinə gəlir: Riyazi təfəkkür Şirməmməd müəllimə həm öz tədqiqatlarında, həm də sözündə, əməlində riyazi dəqiqlik gətirir.

Ş.Hüseynov bu institutu bitirəndən sonra Şəkidə və Zaqatalada kənd məktəblərində iki il

müəllim işləyir. Və mənə elə gəlir ki, Şirməmməd müəllim elə onda da indiki kimi qəti, dəqiq, alovlu, yaddaşlı, aydın nitqə malik bir müəllim olub. Amma belə bir müəllim əyalət adamı deyildi.

Tanrı, onun alın yazısına böyük bir şəhər yazmışdı: Bakı şəhəri. Bir də Tanrı onun alın yazısına elm və universitet auditoriyası kəlmələrini də əlavə eləmişdi. Bu alın yazılarının gerçəkləşməsi o zamankı Nuxanın «Nuxa fəhləsi» qəzetindən başlayır. Bu fizik və riyaziyyatçı müəllim geniş auditoriyaya ilk sözünü bu qəzetdə işlədiyi günlərdə deyib. Və onun bu günə kimi bağlandığı jurnalistika məhz «Nuxa fəhləsi»ndən başlayır. İki illik Şəki institutu, fizika-riyaziyyat...Şirməmməd Hüseynov bu cərçivəyə sığmaq üçün doğulmamışdı. İyirmi yaşlı bu cavan kənd müəlliminin - «Nuxa fəhləsi» qəzetinin müxbirinin xalqa deyiləsi sözü vardı. Bu sözü demək üçün rəsmi status də gerek idi. «Nuxa fəhləsi»nin müxbiri Bakıya – Azərbaycan Dövlət Universitetinə gəlir. Filologiya fakültəsində lap yenidən açılan jurnalistika şöbəsinə qəbul olunur. Lap elə ikinci kursdan universitet qəzeti redaktorunu müavini təyin olunur. Jurnalistika şöbəsinin ilk məzunlarından biri olan Ş.Hüseynov 1950-ci ildə Moskva Dövlət Universitetinin aspiranturasına qəbul olunur. Bu gün MDU-da, bütövlükdə Rusiyada jurnalistikanın bütün para netrlərdən – xüsusilə nəzəriyyəsi

istiqlamətindən ən ciddi əsərlər müəllifi Yasen Nikolayeviç Zasurski, jurnalistika tarixinin mahir tədqiqatçısı Boris İvanoviç Yesin və s. azman alimlərlə aspirantura yoldaşıdır. Moskva Dövlət Universiteti jurnalistika fakültəsində 1962-ci ildən bu günə kimi dekan vəzifəsində işləyən, müasir jurnalistikanın dünya şöhrətli nəzəriyyəçisi, Amerika ədəbiyyatı mütəxəssisi Y.N.Zasurski öz aspirantura yoldaşı Ş.Hüseynov haqqında belə deyir: - Şirməmməd hələ aspirant illərindən Azərbaycanın böyük patriotudur. O elmi işində də, həyat qaydalarında da, dünyabaxışında da həmişə azərbaycanlıdır. Biz araq içməyə gedəndə, başqa əyləncələrə sərf etdiyimiz vaxtda Şirməmməd yataqxanada daha bir kitabı oxuyub başa çatdırırdı».

Jurnalistika üzrə Azərbaycanda və həmçinin Moskva universitetində ilk elmlər namizədi Ş.Hüseynov o zaman elə MDU-da qala bilirdi. Bu barədə təkliflərə və təkidlərə Şirməmməd müəllim təxminən elə Moskva Universitetinin məzunu H.Zərdabi kimi, Fransanın Sarbonna Universitetinin məzunu Ə.Ağaoğlu kimi cavab verir:

- Mən də Azərbaycana qayıtmısam, kim qayıdacaq?

1954-cü ildə o, Moskvadan Azərbaycan Dövlət Universitetinə qayıdır Jurnalistika kafedrasında ilk elmlər namizədi kimi işə başlayır. Əvvəlcə baş müəllim, dosent vəzifəsini tutur. Bir

azdan filologiya fakültəsində dekan müavini, 1969-cu ildə yaranan jurnalistika fakültəsinin ilk dekanı, Məibuat tarixi kafedrasının müdiri, bundan sonra həmin kafedranın professoru...

Ş. Hüseynov dəfələrlə Moskvada, Praqada, Türkiyədə, Gürcüstanda, Qazaxıstan-da... jurnalistikanın problemlərinə dair elmi konfrans və simpoziumlarda məruzələr etmişdir. İki dəfə «Qızıl qələm» mükafatına, H.Zərdabi, Y.Məmmədaliyev, M.Ə.Rəsulzadə adına mükafatlara layiq görülüb Respublikanın Əməkdar jurnalistidir.

Ömrünün 80 ilinə gəlib çıxmış Ş.Hüseynovun biografiyasının bəzi məqamları bunlardır. Əlbəttə, qısa teleqraf sətirləri ilə bütün bunları bir neçə səhifəyə sığışdırmaq o qədər də çətin deyil. Lakin bu yolun mahiyyətini, xarakterini ifadə etmək çox mürəkkəb vəzifədir.

Bu gün Bakı Dövlət Universitetinin jurnalistika fakültəsində çalışan bütün kollektivin, o cümlədən bu sətirlərin müəllifinin bir xoşbəxtliyi də var: Biz hamımız Ş.Hüseynovun tələbələriyik. Bütün Azərbaycanda peşəkar jurnalistlərin hamısı Ş.Hüseynovun tələbəsi olmuşdur. O, hər kəsdən əvvəl müəllimdir – jurnalistlərin müəllimi. Ona görə də onun şəxsiyyətindən bəhs edərkən ilk növbədə müəllimliyindən danışmaq lazımdır.

Ş.Hüseynovun, yeni və dəbdə olan terminlə desək, müəllimlik imici klassik mahiyyət daşıyır. Ə.Haqqverdiyev, A.Şaiq, Y.Məmmədov

mədəliyəv və s. kimi klassik müəllim keyfiyyəti ona da xasdır. Bu keyfiyyətin başında **azərbaycançılıq** dayanır. Onun azərbaycançılığı H.Zərdəbiçən, M.F.Axundovdan, Mirzə Cəlildən, M.Ə.Rəsulzadədən, Ü.Hacıbəyliyə gəlir. Sovet hakimiyyətinin ən qızgın ideoloji çağında universitet auditoriyasında onun iki məqsədi vardı: tələbəni Azərbaycana məhəbbət ruhunda böyütmək, tələbəni peşəkar jurnalist görmək.

Əlbəttə, hər müəllim istədiyini heç də hamıya təlqin edə bilmir. Amma Şirməmməd müəllimin auditoriyasından çıxıb vətəndaş olmamaq mümkün deyil.

Sovet dövründə «Kollektiv sosializm yarışını genişləndirərək dövlət planını iqləq yerinə yetirmişdir» tipli dəbdə olan basmaqəlib jurnalist cümləsinə qarşı Şirməmməd müəllim hələ o zaman tez-tez deyirdi: «Bu sosializm yarışını çox genişləndirib, axırda partladacaqlar». Auditoriyada «sovet adamı» anlayışının absurdluğunu sübut edirdi. Ədəb. ictimaiyyətin, tarixçilərin vəsf etdiyi «26-lar»ı Azərbaycana vurduğu zərbələri üstüörtülü eyhamlarla bizə çatdırırdı. Mətbuat tarixini, mədəniyyət tarixini Təbrizdən başlayırdı, mühacir mətbuatının yaradıcılarından söz açırdı.

Şirməmməd müəllim istədadlı tələbəni aşağı kursdan öz nəzarətində saxlayır və o tələbə mütləq axırda ya aspiranturada, ya da fakültədə qalmalıdır. Mərhum professorlar Qulu Xəlilli,

Famil Mehdi kimi ustadlar onun auditoriyadakı tapıntıları idilər.

Bu gün fakültənin dekanı, dosent Y.Əlizadə, Heynəlxalq jurnalistika kafedrasının müdiri N.Əhmədli, uzun müddət fakültənin dekanı olmuş dosent A.Rüstəmov, mən – C.Məmmədli Şirməmməd müəllimin himayədarlığı ilə (mən bu yerdə «himayədarlıq» sözünü qürur duyaraq işlədirəm) fakültədə yer tutmuşuq.

Adama çox müəllim dərş deyir. Amma hər dərş dəyəni də müəllim kimi qəbul etmək olmur. Şirməmməd müəllimin tələbələri (istisnasız olaraq hamısı) onu özlərinin təkə peşə müəllimi deyil, həm də və daha çox həyat müəllimi adlandıırırlar.

Ş.Hüseynov həyatının bütün zamanlarında heç vaxt, heç kimə əylməyib. Çox çətin anlar da yaşayıb, bəzən əlində böyük imkanlar olub, amma məsləkinə, müəllim adına, insan adına ləkə gəirən bir addım atmayıb. Onun təmiz və saf dünyası universitet həyatına sirayət edib və ən azı jurnalistika fakültəsində təmizlik məktəbinin binasını qoyub. Bu böyük müəllimin böyük də deştləri var. Zəmanəmizin ən böyük şairi Bəxtiyar Vahabzadə alim-publisistinin «Müstəqilliyin çətin yolu...» kitabına yazdığı ön sözdə belə ceyir: «Mən bu kitabda toplanan məqalələrin böyük əksəriyyətini vaxtilə müxtəlif qəzet səhifələrində oxumuşam. İndi toplu halda oxuyanda tozunulan məsələlərlə və bu məsələlərə

müəllif münasibətilə tanış olduqca bütün bu yazıların içindən keçən vahid bir xətt görürəm. Bu xətt bunları yazan müəllifin vahid prinsipi, fikri və əqidəsidir. Bu prinsip, bu baxış və bu əqidə məqalədən-məqaləyə dərinləşir və 50 ilə yaxın bir müddətdə tanıdığım əqidə qardaşım Şirməmməd Hüseynovun vətəndaş obrazını tamamlayır. Şirməmmədi yaxından tanıyan çox yaxşı bilir ki, onu ömrü boyu tutduğu yoldan, tapındığı əqidədən qoparmaq, heç olmasa, bir balaca laxlatmaq belə mümkün deyil. O, inandığına inanır, nifrət etdiyinə sona qədər nifrət edir, sevdini isə tərəddüdsüz sevir. Bir sözlə, qələmindən çıxan bütün yazılarının arxasından onun sınımaz, dönməz, əyilməz şəxsiyyəti boylanır». B.Vahabzadənin qürurla, vətəndaş məhəbbəti, vətəndaş arxayınçılığı ilə dediyi bu fikirlər hər kəsdən çox müəllimə vacibdir. Ş.Hüseynov barədə sərrast deyilən bu fikirləri illərin şahidi kimi Qurani-Kərimə əl basaraq təsdiqləyərdim...

Ş.Hüseynov tədqiqatçıdır. Sözü həqiqi mənasında namuslu tədqiqatçıdır. Riyazi dəqiqliyə və bir də vətəndaş qayəsinə söykənən tədqiqatçı. O, 800-dən çox elmi-publisist məqalənin, 15-dən çox kitab və monoqrafiyanın müəllifidir. Sovet senzurasının ən qatı nəzarət çağında belə o öz tədqiqatlarında Azərbaycan vətəndaşı olduğunu, bu əsərləri gələcək nəsillərə ünvanladığını heç vaxt unutmayıb.

Ayrı-ayrı müəlliflərlə birgə yazdığı kitablarda onun öz üslubu, öz xətti, dəqiqliyi, məsuliyyət hissi həmişə ayrıca hiss olunub. Moskvanın «Mısl» nəşriyyatında iki dəfə (1972, 1975) nəşr olunan «Многонациональная советская журналистика» kitabında onun Azərbaycan mətbuatı tarixinə həsr olunan böyük həcmli məqaləsi xüsusi çəkisi və milliliyə bağlılığı ilə seçilirdi.

Şirməmməd Hüseynovun tələbələri onun seminarlarında ədəbiyyat qıtlığı hiss etmirlər. Onun mətbuat tarixi ilə bağlı monoqrafiyaları, məqalələri kifayət qədər tələbənin köməyinə çatır.

Ş. Hüseynov müəllimlik və tədqiqatçılığı, müəllimlik və publisistliyi öz yaradıcılığında sinxron ifadə edir. Onun öz sözüdür: «Jurnalistikadan dərs deyib publisist olmamaq necə mümkündür? Özün mükəmməl tədqiqatçı olmasan, tələbəni bu işə necə istiqamətləndirə bilərsən?»

Şirməmməd müəllim bu sahələrin hər birində nümunədir. O, ömrünün bütün çağlarında fəal olub və o fəallığı səksən yaşında da eyni ehtirasla davam etdirir. Söz və mətbuat azadlığına qənim kəsilən sovet senzurası şəraitində belə həmişə öz obyektiv elmi, publisistik sözünü deməyi bacarmış Ş.Hüseynovun ən məhsuldar yaradıcılıq çağı Azərbaycanın yeni müstəqilliyi uğrunda mübarizə tarixinə düşür. 1985-ci ilin

aprelindən başlayan yenidənqurma, aşkarlıq və demokratiya şüarı nə qədər saxta və kosmetik xarakter daşısa da, Şirməmməd Hüseynov xalqa öz sözünü demək və onu müstəqilliyə səsləmək üçün bu məqamdan maksimum istifadə edənlərdən oldu. O, Türkiyəyə açılan qapıların ilk yolçularındandır. M.Ə.Rəsulzadənin bu ölkədəki siyasi fəaliyyətini, Azərbaycan münaqiçə mətbuatının Türkiyə səhifələrini ilk açan alimlərdən oldu. Ermənistanın Azərbaycana təcavüzünün ilk çağlarında Ermənistanlı soydaşlarımızın vəziyyətilə tanış olmaq üçün birbaşa hadisə yerinə – Ermənistanı yollandı. Bu hadisələri siyasi bucaqdan araşdıran Ş.Hüseynov Azərbaycan televiziyasında, radioda, mətbuatda çox böyük publisist işi gördü. Onun müsahibələri, ictimaiyyətlə çoxsaylı görüşləri, erməni xislətini klassik üslubda ifşa edən publisist yazıları o zamanın çox karına gəldi. Bu böyük və işgüzar yaradıcı fəaliyyət publisist alimin 1996-cı ildə nəşr olunan «Müstəqilliyin çətin yolu...Biz hara gedirik?» adlı fundamental elmi-publisist kitabında öz əksini tapmışdır. Bu kitab Ş.Hüseynovun bir alim – vətəndaş, bir publisist – vətəndaş kimi Azərbaycan problemləri ilə bağlı 1980-ci illərin sonu, 1990-cı illərin əvvəllərindəki onlarca, yüzlərcə əsərinin yalnız bir hissəsidir. Adından da göründüyü kimi, bu əsər Azərbaycanın müstəqilliyi uğrunda mübarizə

illərinin publisist, alim, vətəndaş fədakarlığının faktlarını özündə daşıyır.

Ş. Hüseynov son 20 ildə mətbuat tədqiqatçılığının çox mühüm və maraqlı bir üsulunu yaratmış və inkişaf etdirmişdir. O, Azərbaycan klassik publisistlərinin üzərinə qadağalar qoyulmuş, sovet dövründə yenidən çapına imkan verilməmiş əsərlərini arxivlərin, saralmış qəzet komplektlərinin dərin qatlarından çıxararaq özünün xüsusi və həm də heyratamiz dərəcədə müasirləşdirilmiş şərhləri ilə yenidən oxucuya təqdim edir. M.F.Axundovdan başlamış M.Ə.Rəsulzadəyə qədər gedən bir yolun ən gizli publisist anları onun qələmində yenidən dirçəlir və müasirlik, aktuallıq keyfiyyətini üzə çıxarır. Bununla da, tədqiqatçı Ş.Hüseynov publisistikanın yalnız yarandığı zaman üçün yararlılığı kimi bir stereotip müddəanın üstündən xətt çəkir və əsl publisistikanın həmişə aktual olduğunu sübut edir.

Ş.Hüseynov mətbuat tarixinin hər faktını deyil, xalqın həm dünəni, həm də bu gün üçün yararlı olan, nəsillər tərbiyə etmiş və nəsillər tərbiyə etmək gücünə malik əsərləri yenidən dirçəldir. H.Zərdəbinin, Ə.Ağaoğlunun, Ə.Hüseynzadənin, C.Məmmədquluzadənin, M.Ə.Rəsulzadənin, Ü.Hacıbəylinin, C.Hacıbəylinin... və digər neçə-neçə publisistin əsərlərinin aktual ruhu onu ilhama gətirən sənət əsəri kimi qiymətləndirilir.

Ş.Hüseynov Azərbaycan müstəqilliyinə pay vermiş hər kəsin vurğundur. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövrünü və bu dövrün ictimai xadimlərini onun qədər sevən, onların publisistikasını onun qədər ehtirasla və elmi məntiqlə təhlil edən, təqdim edən ikinci bir araşdırıcı tapmaq çətindir. O, Xalq Cümhuriyyətinin ən böyük şəxsiyyəti M.Ə.Rəsulzadənin əsərlərini zərrə-zərrə topla-maq və nəşr etmək işində qəhrəmanlıq cəsdər böyük iş görmüşdür. Bu böyük öndərin əsərləri toplusunun iki cildi Ş.Hüseynovun təqdimi ilə oxucuların ixtiyarındadır. Qalan cildlər isə onun tərtibatında öz çapını gözləyir.

Ş.Hüseynov özü dəqiq, məsuliyyətli namuslu tədqiqatçı olduğu üçün mətbuat tarixi ilə bağlı bütün araşdırmalara böyük tələblə yanaşır. «Molla Nəsrəddin» jurnalının 1983-ci ildə təkrar nəşr olunan 1906-1907-ci illəri əhatə edən birinci cildində Azərbaycan sovet sensorları tərəfindən aparılan «ideoloji cərrahiyyə» əməliyyatına onun elə o zaman necə əsəbləşdiyinin ancaq şahidi olmaq lazım idi. Ü.Hacıbəyovun sovet dövrü nəşrlərində senzura təhriflərindən indi də yanayana danışır və ədibin əsərlərinin yeni nəşrində onları aradan qaldırmağa kömək etmək zəhmətini də bir vətəndaş qeyrətilə öz üzərinə götürmüşdür.

Böyük MÜƏLLİMİMİZİN 80 illik yubileyi qarşısında əsərlərinin onun özündən gizli

(adətən o heç bir yubiley tədbirinə imkan vermir) bibliografiyasını hazırlayarkən həyrətamiz bir rəqəmlə rastlaşdıq: Ş.Hüseynovun 650-dən çox elmi məqaləsi vardır.

Bu sadəcə rəqəm deyil. Həmin məqalələrin hər biri çox ciddi, fundamental elmi əsər səviyyəsindədir.

Ömrünün 80 yaşına qədər qoymaqda olan müəlliminizin ən məhsuldar dövrü hələ indən belə başlayır. Bu gün onun «Günay» qəzetində öz guşəsi var. Bu qəzetin hər nömrəsində klassik jurnalistikamızda sirli bir aləm təşkil edən publisistik nümunələr onun şərhli və təqdimatı ilə oxucunu heyran qoymaqladır.

Ş.Hüseynov yaratdığı, yaşatdığı bir kafedranın – mətbuat tarixi kafedrasının professorudur. Bu kafedra onun sözü və məsləhətləri ilə, onun tədris metodikası və elmi tədqiqatları ilə fəaliyyət göstərir.

Azərbaycan jurnalistikasında müəllimliyi, tədqiqatçılığı və publisistikanı yeni məktəb səviyyəsinə yüksəldən Şirməmməd Hüseynov yaradıcılığı peşəkar jurnalist nəslinin söykəndiyi ən etibarlı mənbə kimi qiymətlidir.

C. Məmmədli

**Bakı Dövlət Universiteti Mətbuat tarixi
kafedrasının müdiri, dosent**

Şirməmməd Ağaməmməd oğlu Hüseynov

Həyat və fəaliyyətinin əsas məqamları

1924-cü il, 17 dekabr Şirməmməd Ağaməmməd oğlu Hüseynov Şəki şəhərində anadan olmuşdur.

1940-cı il Şəki şəhər 2 №li orta məktəbi bitirmişdir.

1941-1943-cü illər Şəki 2 illik müəllimlər institutunun fizika-riyaziyyat fakültəsində oxumuş və bitirmişdir.

**1943-cü il, mart-
1944-cü il, iyun**

Zaqatalanın Varxian, Şəkinin Aşağı Göynük və Oxut orta məktəblərində fizika-riyaziyyat müəllimi işləmişdir.

**1944-cü il iyun,
1945-ci il avqust**

«Nuxa fəhləsi» qəzetində ədəbi işçi

1945-1950-ci illər

Azərbaycan Dövlət Universitetinin filologiya-jurnalistika şöbəsində təhsil almışdır.

1947-ci il, aprel

ADU-nun «Lenin tərbiyəsi uğrunda» qəzetində redaktor müavini işləmişdir.

1948- 1950-ci illər

«Azərbaycan müəllimi» qəzetində şöbə müdiri işləmişdir.

1950-1954-cü illər

M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin jurnalistika fakültəsinin aspiranturasında təhsil almışdır.

1954-cü il, 25 iyun

M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin jurnalistika fakültəsinin Elmi Şurasında, MDU mətbuat tarixi kafedrasının müdiri, professor İ.A.Por-tyankinin rəhbərliyi ilə «Azərbaycan mətbuatı 1917-1918-ci illərdə» mövzusunda namizədlik dissertasiyasını müdafiə etmişdir.

MƏRUZƏLƏR, ÇIXIŞLAR (respublikadan kənar)

1954-1961-ci illər	Filologiya fakültəsi jurnalistika kafedrasının baş müəllimi, sonra dosenti
1961-1971-ci illər	Jurnalistikanın nəzəriyyə və təcrübəsi kafedrasının dosenti
1971-1988-ci illər	Mətbuat tarixi və ideoloji iş metodları kafedrasının dosenti
1962-1969-cu illər	ADU, Filologiya fakültəsinin dekan müavini 1971-1976-cı illər ADU, jurnalistika fakültəsinin dekanı
1976-1980-ci illər	Mətbuat tarixi və ideoloji iş metodları kafedrasının müdiri
1988-2004-cü illər	Mətbuat tarixi və ideoloji iş metodları kafedrasının professoru

1966-cı il	Jurnalistlərin Beynəlxalq Konfransı (Praqa)
1972-ci il	Moskva Dövlət Universitetində çoxmillətli sovet jurnalistikası problemlərinə həsr olunmuş konfrans (Moskva)
1975-ci il	Sov. İKP. MK-da SSRİ-də jurnalist kadrlarının hazırlanmasına dair müşavirə
1973-1982-ci illər	SSRİ Ali Təhsil hazırlığının jurnalistika üzrə elmi-metodik şurasının üzvü, həmin illərdə Moskva, Leningrad, Kiyev, Sverdlovsk, Vilnyus, Tiflis və Rostov şəhərlərində keçirilən şurada məruzə və çıxışlar
1988-ci il	SSRİ jurnalistləri tərkibində Türkiyəyə səfər
1996-cı il	Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 78-ci ildönümünə

həsr olunmuş elmi-praktik
konfrans (Ankara)

ALDIĞI MÜKAFATLAR

1948-ci il	«Nizami təqəüdü»
1966-cı il	«Qızıl qələm» mükafatı
1972-ci il	«Qızıl qələm» mükafatı
1988-ci il	Respublikanın əməkdar jurnalisti
1991-ci il	Zərdabi mükafatı laureatı
1992-ci il	Y.Məmmədəliyev adına mükafat
1998-ci il	M.Ə.Rəsulzadə adına mükafat

Azərbaycanın və xarici ölkələrin görməli alimləri Şirməmməd Hüseynov haqqında

Əzizim Şirməmməd müəllim!

80 illik ömür yolunun 50 ildən çoxunu bir
yerdə çiyin-çiyinə keçdik. Ömür yollarımızın 50
ildən çoxunu, necə oldu ki, fasiləsiz, zədəsiz,
bərabər keçə bildik? Bunun sirri ondadır ki, bizim
ömür yolumuz adicə ömür yolu deyildi. Bu, əqidə,
amal yoluydu. Bizim ömür yollarındakı birliyimiz
də fikir, düşüncə və əqidə birliyi idi.

Əziz dostum, sən vətənpərvərlik,
düzgünlük, haqsevərlik, gözütöxlük kimi bir çox
mənaəvi xüsusiyyətlərinlə mənə həmişə XIX əsrin
sonu, XX əsrin əvvəlində yaşamış böyük əqidəli
ziyalılarımızı xatırlatmışan. H.Zərdabi milli
mətbuatımızın təməl daşını qoydusa, sən bu
böyük işin davamçısı kimi bir neçə jurnalist
nəslinin müəllimi olmuşsan.

Əziz qardaşım, məndən «Şirməmməd
kimdir?» - deyə soruşsalar, mən 2 misra ilə belə
cavab verərdim:

Şirməmməd – əxlaqın,
Haqqın öz səsi

Ləyaqət, dəyanət
mücəssəməsi!

Bəxtiyar Vahabzadə

**Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının müxbir
üzvü, professor, Azərbaycanın xalq şairi**

Əziz dostum, həmkarım, qədim tələbəm
Şirməmməd Hüseynova öz kitabımı («Əkinçi»ni)
«hədiyyə» verirəm.

«Əkinçi» yubileyinin təşəbbüsçülərindən
biri olmağın yadımdan çıxmaz!

Əziz Mirəhmədov

Azərbaycan Milli Elmlər

Akademiyasının müxbir üzvü, professor

...Ölkəmiz üçün, vətəniniz üçün ən
həllədiçi məqamlarda hər zaman Sizin ağsaqqal
sözünüz eşicilib, prinsipial mövqeyiniz çoxlarına
örnək olub. Siz öz publisistik yazılarınız ilə
çoxlarının dəyə bilmədiyi mətləbləri, xüsusilə
vətən və millət məsələsində vətənpərvər
mövqeyini açıq-aydın ortaya qoğursunuz. Siz
sözün tam mənasında çağdaş Azərbaycanın
böyük müəllimi və böyük ziyalisiniz

Əbülfəz Elçibəy

Azərbaycan Respublikasının keçmiş prezidenti

Əzizim Şirməmməd!

Sənin şəxsində, hərəkət və əməllərində öz
istək və arzusunun təcəssümünü görürəm. Axı
indiki şəraitdə bu cür bütöv və saf xarakterə
malik olmaq Suvorovun Alp dağlarını
yarmasından heç də asan deyildir. Mənə elə gəlir
ki, bu cür xarakterə sahib olmaq böyük
qəhrəmanlıqdır, xüsusi istedad əlamətidir,
insanlığın nəcib arzularına çatması üçün uzaq-
uzaq məsafəsinə xeyli ixtisara salmaqdır. Burada
Çernişevskinin Raxmetovu yadıma düşür. Böyük
mütəfəkkir yazır ki, Raxmetov kimi adamların
yolu şəxsi sevinclər üçün kəsib olsa da, şərəflidir:
«Bəli, onlar pis adam deyillər. Onlar azdır, lakin
bütün insanların həyatını çiçəkləndirən onlardır.
Onlarsız bu həyat çürüyərdi, turşuyardı. Onlar
azdır, lakin onlar bütün insanlara nəfəs verirlər,
onlarsız insanlar boğulardılar. Namuslu və
xeyirxah insanlar kütləsi böyükdür, Raxmetov
kimi adamlar isə azdır. Lakin namuslu və
xeyirxah insanların arasında onlar çayın ətri,
gözlərin şərəfini atəsidir. Kütlənin qüvvəsi və
gözəlliyi onlardır. Onlar ən yaxşı insanların
yaxşısıdır, mühərriklərin mühərrikidir, dünyanın
canının canı, cəhərinin cəhəridir». Mən heç
mübaligə etmədən, qəlbimə heç bir qara hiss
yaxın qoymadan sən Şirməmməd Hüseynovu da
tərəddüdsüz, bu cür adamlardan, müasir

raxmetovlardan biri sayıram. Madam ki, belədir, onda yalançılığa, riyakarlığa, dələduzluluğa, çirkəbə, üfunətə, ikiüzlülüyə, yaltaqlığa... qarşı mübarizədə məni də özünə çiyin-çiyinə gör. Arzu edirəm ki, bu şərəfli işdə sevinc və xoşbəxtlik, nəşə və müvəffəqiyyət daimi yol yoldaşın olsun!

Qulu Xəlilov

Filologiya elmləri doktoru, professor

Şirməmməd Hüseynov «Müstəqilliyin çətin yolu... Biz hara gedirik?» adlı kitabında həqiqətpərvərliyi, demokratizmi, düzlük və cəsarəti, vətənə, xalqa məhəbbəti ailə ilə birlikdə həqiqi təhsil görmüş müəllimlərindən – ziyalılarından əxz etdiyini bildirir. 1954-cü ildə Moskva universitetində aspirantura təhsilini başa vurub namizədlik dissertasiyasını müdafiə etdiyi və Bakı Dövlət Universitetinin jurnalistika şöbəsində fəaliyyətə başladığı gündən indiyə kimi öz tələbələrinə dərin milli-demokratik təsirini qeyd etmək yerinə düşərdi.

O son illərdə xüsusilə gərgin işləyir. Universitetdə pedaqoji işlə yanaşı, qəzet-jurnallarda beynəlxalq həyatın, milli hərəkatın, milli müstəqillik və dövlətçiliyin, klassik demokratik-publisistik ənənələrin problemləri ilə əlaqədar çıxış edir, böyük öndərimiz Məmməd Əmin Rəsulzadənin çoxcildlik əsərlərinin tərtibi və nəşri ilə məşğul olur. Şirməmməd müəllim

elmdə, siyasətdə havayı güllə atanlardan deyildir. O zaman söz silahına sarılır ki, ürəyində deməmək mümkün olmayan sözü, zirehi dəlib keçən gülləsi hədəfi sərrast seçir. Haqqında söz gedən kitab da hər şeydən əvvəl vətəndaş, alim-pedaqoq və publisistin uzun illər elmi-siyasi axtarışlarının, müxtəlif, rəngarəng formalı, üsullu demokratik mübarizəsinin, milli xalq hərəkatında fəal iştirakçının yekunları kimi ortaya çıxmış və böyük rəy döğürmüşdür.

Bu kitab hansı janrdadır: sənədli siyasi roman və ya povestidir? Dərslik, yoxsa monoqrafiyadır? Bəlkə ayrı-ayrılıqda bunların heç biri deyil, hamısının birləşməsi, desək səhv etmərik. Buna görə də oxucunun əqlinə və hissəsinə hakim kəsilir, onu düşünməyə, təkrar düşünməyə vadar edir. Müəllifin seçdiyi forma orijinal olduğu qədər də cəlbedicidir. Böyük fikir və ideyaların, ağıllı mülahizə və mübahisələrin hərtərəfli və əhatəli ifadəsi üçün geniş imkan yaradır.

Famil Mehdi

Filologiya elmləri doktoru, professor

Bəxtiyar Vahabzadəyə
Əziz müəllim!

Qəzet vasitəsilə Sizin məktubunuzu, uzaqgörən şərlərinizi və Şirməmməd müəllimin ürəkdən gələn şərhini alıb oxuyanda çox sevindim. Bütün bunlar mənə 87-ci ilin noyabrındakı görüşümüzü xatırlatdı:

«Bir anın içində uçub

məhv olur,

Yüz illik, min illik
imperiyalar».

Bu misrələrinizi dəfələrlə təkrar oxudum. Qazaxıstan gənclərinin 1986-cı ildəki məğzi etibarilə SSRİ-də ilk demokratik aksiyaya olan dekabr etirazlarının əhəmiyyətini Sovet İttifaqında heç bir şair belə ucadan və aydınlıqla deməmişdi.

Bu yaxınlarda Sizi və Bakıdakı başqa dostlarımı görməkdən çox məmnun qaldım. Heydər Əliyevlə görüş məndə xoş ovqat yaratdı. Allah onu salamat eləsin. Onunla görüşdən sonra Azərbaycanın çətinliklərin öhdəsindən gələcəyinə məndə dərin inam yarandı.

Bir daha Sizi, yaxınlarınızı, Şirməmməd müəllimi bərk-bərk bağrıma basıram.

Oljas Süleymenov
Qazaxıstanın xalq şairi

Əgər məndən xəbər alsaydılar ki, son əsrin ən yüksək bəşər və milli şüurlu, vicdanlı Azərbaycan jurnalisti kimdir, bir an belə

düşünmədən Şirməmməd müəllimin adını çəkərdim.

Əsrimizin jurnalistikası əsasən siyasətin carçısı və nöqərləri səviyyəsinə «yüksəldilmişdir». Bir-birini gah təsdiqləyən, gah inkar edən böyük və kiçik, uzun və qısa ömürlü jurnalistlərimiz olmuşlar və vardılar. Amma Şirməmməd müəllim kimilərini tapmaq çox çətindir.

Nurəddin Rzayev

Tibb elmləri doktoru, professor

Yaxşı müəllim millətin xoşbəxt gələcəyi deməkdir.

...Şamil müəllimin seçdiyi və bu kitabı ilə yenidən tarixə saldığı şəxsiyyətlər hamısı tarixə düşəsi adamlardır. Onlar böyük alim, gözəl pedaqoq və qayğıkeş insanlar olmuşdur. Qalanları da həmçinin. Bunlardan professor Pənah Xəlilov, Əzizə Cəfərzadə, Şirməmməd Hüseynov, Gülhüseyn Hüseynoğlu mənim hörmət elədiyim adamlardır.

(Ş.Qurbanovun «Müəllimlər» kitabına yazılmış giriş məqaləsindən)

Misir Mərdanov
Azərbaycan Respublikasının Təhsil Naziri

Dönnəz iradə və dərin təfəkkür sahibi, sevimli eloğlum Şirməmməd Hüseynova sayğı və ehtiram əlaməti olaraq!

Yaqub Mahmudov
*Tarix elmləri doktoru, professor,
millət vəkili*

«Millətin mənəvi varlığını əlamətlərindən biri kimi bizə əlifba bayramı vacibdir» – yoxsa böyük millət M.Ə.Rəsulzadə nəhaqdan belə bir arzunu istəməzdi.

M. Ə. Rəsulzadənin dəyərlili məqaləsini ictimaiyyətimizə təqdim etdiyi üçün bir dilçi kimi prof. Ş.Hüseynova minnətdarlığımı bildirirəm.

Tofiq Hacıyev,
*Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının
müxbir üzvü, professor*

Şirməmməd müəllim elin fədaisidir. Xüsusən milli məfkurəmizin – azərbaycançılığın banisi, milli istiqlalımızın «böyük mürşidi» Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin irsinin öyrənilib təbliğ edilməsində Şirməmməd müəllim misilsiz xidmət göstərir.

«Türk tarixi tarixlərin ən az tədqiq olunmuşu, ən az öyrənilib yazılmışdır... Bu xüsusda biz azərbaycanlılar hamıdan çox işıqlanmaq ehtiyacındayız» (M. Ə. Rəsulzadə). Sənədlər və digər tarixi mənbələr tarixin tədqiqinin təməl daşını təşkil edir.

M.Ə.Rəsulzadənin əsərləri milli tariximizin bütöv bir dövrünü öyrənmək üçün qiymətli mənbədir, etibarlı bələdçidir.

Tofiq Köçərli
*Tarix elmləri doktoru, Azərbaycan Milli
Elmlər Akademiyasının akademiki*

...H.Zərdabi yeni başlanan, yeni formalaşan hələ barmaqla sayılıcıq qədər az, lakin siyasi və mənəvi yükü sayından çox-çox böyük olan bir ziyalı mühitinin başında dayanırdı. XXI əsrin əvvəllərində Şirməmməd müəllim isə bilgisayarla sayılacaq qədər geniş bir ziyalı dairəsinin içində tənhadır. Tənhadır-gördüyü işlərin milli qayəsinə, atdığı addımların ictimai mahiyyətinə görə. Sözün həqiqi mənasında elə sözün özünü üzə deyən, düzünü dilə gətirən bu böyük kişi təmtəraqsız ömrünü millət üçün yaşadı. Şirməmməd müəllim bəlkə də heç kəsin görə bilməyəcəyi elə işlər gördü ki, həmin illər millətin yaddaşını təzələdi, bu gününü dayanıqlı, sabahını etibarlı etdi.

Cəmil Həsəni
*Tarix elmləri doktoru, professor,
millət vəkili*

...Gördüyümüz çoxlu və çox faydalı işlərlə siz çağdaş gəncliyin milli şüurunun oyanmasına

güclü təsirlər göstəribsiniz. Tarix və qananlar bunun qiymətini əlbəttə ki, verəcək!

Rəşad Hüseynov
*Filologiya elmləri doktoru, professor,
millət vəkili*

Onda biz uşaq idik, gənc idik, bəs böyüklərimiz? Yəni zamanın tarixini yazan jurnalist müəllimlərimiz də bilmirdilər ki, bu bayram tamaşasında öz köləliyimizə, hüquqsuzluğumuza, əsarətdə olmağımıza hurrey deyib əl çalırıq? Bu gün yaradıcılığına və şəxsiyyətinə hörmət etdiyimiz ziyalıdır o vaxt bizə partiyalı mətbuatdan dərs deyirdilər. Yeganə bir inqilabçı müəllimimiz vardı ki, o zaman adı ancaq universitetlə bağlı adamlara və yəqin ki, DTK əməkdaşlarına məlum idi – indi ən yaxşı şərhçilər sırasında tanınan Şirməmməd Hüseynov. Beş illik tələbəlik dövründə təkcə o bizi inqilaba, azadlığa, müstəqilliyə səsləyirdi. Təkcə o düzə düz, əyriyə əyri deyirdi. O, bütün inqilabi dəyişiklikləri irəlicədən gürürdü və öz inamını, öz arzularını qətrə-qətrə bizə də yeridirdi. Bax, beləcə gözümüz açılırdı onda.

Afaq Məsud
Yazıçı-publisist

Mən Şirməmməd müəllimi ədalət tərəfdarı, prinsiplilik meyarı kimi çox istəyirəm.

Vaqif Bəhməni
Şair-publisist

Şirməmməd Hüseynovla keçən əsrin altmışıncı illərinin əvvəlində Azərbaycan radiosunun «Son xəbərlər» redaksiyasında çalışdığım zaman tanış olmuşam və o zamandan bu günə kiini onu vətənpərvər və prinsipal, istedadlı və orijinal jurnalist, alim və müəllim kimi tanıyıram.

O vaxt biz radioya nə isə bir yenilik, bir nəfəs gətirmək fikrinə düşmüşdük və heç kəsdən icazə almadan xəbərlərin içində beynəlxalq mövzuda beynəlxalq mövzuda şərhlər vermək qərarına gəldik. Bu sahədə mütəxəssis isə yox idi. Şirməmməd müəllimin Son xəbərlərdə çalışan tələbələrinin məsləhətilə bu işə onu dəvət etdik və yanılmadıq.

O zamanlar belə işə başlamaq asan məsələ deyildi. Çünki beynəlxalq mövzu Moskvanın monopoliyasında idi. Biz isə təhlükəli bir işə girişmişdik. Nəticəsi pis olmadı. Şirməmməd müəllimin fəal iştirakı ilə «Dünya həftə ərzində» daimi proqram efirə getməyə başladı və bu sahədə fəaliyyətimiz genişləndi. Şirməmməd müəllim daimi əməkdaşımız oldu və onun

beynəlxalq mövzuda şərhləri və xülasələri tez bir vaxtda radiodinləyicilərin rəğbətini qazandı.

Şirməmməd Hüseynovun bir jurnalist və tədqiqatçı kimi ən böyük xidmətini Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin tarixini araşdırmasında görürəm. O heç bir yardım almadan bu cümhuriyyətin banisi M.Ə.Rəsulzadənin irsini böyük çətinliklərlə axtarıb tapmış və onun əsərlərini çap etməyə başlamışdır.

Bu, əvəzedilməz fədakarlıqdır.

Hacı Hacıyev
Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin sədri

BDU-nun jurnalistika fakültəsi bəlkə də yeganə yerdir ki, heç bir müəllim heç bir tələbə qarşısında gözükgəli deyil. Bunu məzunlar da təsdiq edə bilər, bugünkü tələbələr də. Və bu halallıq ənənəsinin müəllifi məhz uzun illər fakültədə müxtəlif rəhbər vəzifələrdə işləmiş professor Şirməmməd Hüseynovdur.

Bu gün jurnalistika fakültəsinin müəllimləri ağır iqtisadi durum qarşısında əyilməmək, sınımaq üçün öz əsas iş yerləri ilə yanaşı, ya bir neçə özəl universitetdə də dərs deyir, ya da müxtəlif informasiya vasitələrində çalışaraq başlarını əvvəlki kimi yenə də dik tuturlar. Buna görə də hərədə işləmələrindən asılı olmayaraq fakültə məzunları öz müəllimlərinə halallıq nümunəsi kimi baxır, həmişə onların

yolunu saxlayırlar. Və bütün bunlar Şirməmməd müəllimin böyük xidməti kimi qiymətləndirilməlidir.

Nəsir Əhmədli
Filologiya elmləri namizədi, dosent

Amerikanın kütləvi informasiya vasitələrinin cəmiyyətin həyatındakı yerini, rolunu, quruluşunu, fəaliyyət prinsiplərini, təcrübəsini öyrənmək üçün bir sıra mühazirələr, görüşlər təşkil olunmuşdu. Vaşinqtonla ümumi tanışlığın şəhəri gün bu şəhərdəki jurnalist klubunda «Amerikada azad mətbuat» mövzusunda mühazirəyə qulaq asdıq. Paytaxtdakı universitetlərin birindən dəvət olunmuş professor Amerika mətbuat sistemi barədə geniş məlumat verdi.

Bəri başdan deyim ki, bu mühazirə 12 – 13 il əvvəl Bakı Dövlət Universitetində təhsil aldığım illərdə professor Şirməmməd Hüseynovun Amerika mətbuatı barədə dediklərinə təzə heç nə əlavə etməirdi.

Qulu Məhərrəmli
Filologiya elmləri namizədi, dosent

Многоуважаемый Ширмамед!

Когда приступим к переизданию, обязательно воспользуемся вашими советами по линии азербайджанской печати.

Ефим Маркович Фингерит
Доцент МГУ им. М.Ю.Ломоносова

В Тбилисских архивах, библиотеках и книгохранилищах не имеется ни одного номера газеты «Коч-Девет» и «Текамюль». Поэтому вся надежда теперь на тебя.

Джумбер Ватиашвили
*Профессор Тбилисского
Государственного Университета*

BDU-nun keçmiş Kommunist küçəsində yerləşən korpusunda jurnalistika fakültəsində təhsil aldığım vaxtlar yadımda qalan çoxlu hadisələr var. Amma ən yadımda qalanı professor Şirməmməd Hüseynovun bizim qrupa dörd qoşa saat dediyi mühazirələridi ki, elə o mühazirələrə qulaq asa-asa haçansa Şirməmməd müəllim haqqında mütləq yazacağımı qət eləmişdim. Və həmin o yazının adını da dəqiqləşdirmişdim: «Dörd qoşa saat».

Hələ məşhur yenicənqurmanın başlanğıcında dörd qoşa saat «Burjua jurnalistika»sının mahiyyətini anladan Şirməmməd müəllim həm də bir az ezop diliylə,

bir az sətiraltı sözlərlə, bir az mimikayla sovet mətbuatıyla burjua mətbuatı arasındakı fərqi bizə çox aydınca başa salmışdı. Və bu sətirlərin müəllifinin dünyagörüşündə ilk dəyişik çalarlar, demokratik cürcətilər də, deyəsən, elə o vaxt oyanmağa başlamışdı...

Rəşad Məcid
«525-ci qəzet»in baş redaktoru

Tanınmış Azərbaycan ziyalısı, möhtərəm Şirməmməd bəy Hüseynova Misir Humanitar Yardım təşkilatının Azərbaycan filialı adından Şəki səfərindən xatirə!

Əhməd Urabi
*Misir Humanitar Yardım Təşkilatının
Azərbaycan üzrə keçmiş direktoru*

Mənim təhsil aldığım illər ADU-ya mərhum akademik Yusif Məmmədəliyevin rəhbərlik etdiyi vaxtlara düşür. Cəfər Xəndana, Həsən Şahgəldiyeva, Səlim Cəfərova, Məmməd Arifə, Məmməd Cəfərə, Mir Cəlala, İsmayıl Əlizadəyə, Şirməmməd Hüseynova həmişəlik minnətdaram.

Rəfiqə Mustafayeva
Pedagogika elmləri doktoru, professor

Hələ imperiya dövründə belə Ş.Hüseynov özünün demokratik, cəsarətli, aydın və müstəqil

fikirləri ilə seçilmiş bir insan kimi o dövrkü rəhbərlik tərəfindən dəfələrlə təqibə məruz qalıb. Lakin o, Azərbaycanın müstəqilliyi yolunda ön xətdə duraraq ardıcıl və cəsarətli mübarizəsindən çəkinməyib.

*Nevda Sabirqızı
Jurnalist*

Gəlimli-gedimli dünyada insanın sitayiş etdiyi, həmişə xidmətində durmağa can atdığı üç unudulmaz, ülvə doğması olur: Ulu Tanrı, Valideyn və Müəllim. Azərbaycan jurnalistlərinin böyük bir nəslinin yetişməsində əvəzsiz xidmətləri olan Şirməmməd müəllim də belə doğmalardandır.

«Alternativ» qəzeti

...Həyatda zahiri görkəminə və əməlinə görə hərəni kiməsə oxşadırlar. Kimini dayısına, kimini atasına, kimini əmisinə, yaxud müəlliminə. Şirməmməd Hüseynov bəlkə də yeganə şəxsiyyətdir ki, məhz özünə oxşayır. Yəni, elə özüdür ki, var. Nə qədər çalışırıq Şirməmməd müəllimin kiməsə oxşarlığını tapacağı, mümkünlüyü olur.

«Təzadlar» qəzeti

... Hər şeyə elmi məntiqlə, e mi proqnozla yanaşan Şirməmməd müəllimi bu gün

Şirməmməd Hüseynov məktəbi mövcuddur. Bu məktəbdə tələbələrə jurnalistikanın sirlərini öyrətməklə yanaşı, onlara düzlük, təmizlik, sədaqət və səmimiyyət dərsi də keçirilir. Bütöv, saf insan kimi gözəl ad çıxarmış professor 50 ildən artıqdır ki, ali təhsil ocağında çalışır, xalqımıza sədaqətlə xidmət edir. Bəlkə buna görədir ki, onun təhsil verdiyi gənclər daim özlərini sevimli müəllimlərinə bənzədir, həyatda onun kimi pak yaşamağa çalışır və fəxrlə deyirlər: «Biz Şirməmməd müəllimin şinelindən çıxmışıq».

«Günay» qəzeti

Məktublardan sətirlər

Fəxri adınız mübarək, Şirməmməd müəllim, halaldan da halaldır, şirlik də, məhəmmədlik də, müəllimlik də, əməkdarlıq da, jurnalistlik də. Son çıxışlarınız xüsusi alqışlanmağa layiqdir, uğurlar!

Zeynal Məmmədov
Ağdam

...Sizin plenumdakı çıxışınız (Azərbaycan KP MK-nın plenumu nəzərdə tutulur - tərtibçidən), sözün düzü, nəinki mənim, hətta bütün Azərbaycan xalqının ürəyindəndir. Bizim xalqımıza məhz Sizin kimi sözü düz üzə deməyi bacaran professorlar lazımdır.

Qulu Əbülfəzov
Bakı

...Sizi hər dəfə dinlədikcə, mən Sizin sözlərinizdə həmişə bir yenilik duymuşam, bir cəsarət duymuşam, bir qeyrət duymuşam, bir həqiqət duymuşam.

Bilirsiniz, Siz lap keçmiş kişilər kimisiniz. O kişiləri deyirəm ki, keçmişdə öz sözlərini kişi kimi deyiblər və tutduqları mövqeləri dəyişməyib.

Allahverdi İsmayılov
Naxçıvan

Xalqımızın qeyrətini çəkən, dərdinə yanan ziyalı olduğunuz üçün sizə minnətdarlığımızı bildiririk.

Hafız Mehdiyev
Mingəçevir

...Mən Sizin qəzet səhifələrinə, radio və televiziyaadakı çıxışlarınızı izləyərkən belə qənaətə gəldim ki, xalqın indiki narahat günləri, onun gələcəyi haqqında ürək yangısı ilə dərinlən fikirləşən oğulları çoxdur.

Kərim Kərimov
Dəvəçi

Siyasi baxışınız və ən nəhayət, cəsarətiniz sizi tanıyanlara az-çox bəllidir. Sizi respublikamızda gedən yeniləşmə prosesinin önündə addımlayan demokratik fikirli bir ziyalı kimi görmək xalqımızın bütün yurdsevər və vicdanlı övladlarının arzusudur. İnanmaq istərdim ki, Sizi bu yoldan heç bir şər qüvvə döndərə bilməyəcək.

Asif Talıboğlu
Bakı

Bir oxucu kimi Sizin «Jurnalist» jurnalında dərc etdirdiyiniz əsər mübaliğəsiz mən deyirdim ki, bir alim üçün mətbuatımız tarixindən doktorluq müdafiəsini təmin edə bilən elmi əsərdir.

Yusif Əhmədov
Bakı

ƏSƏRLƏRİNİN BİBLİOQRAFIYASI

Kitablar

1. Газета «Бакинский рабочий» в борьбе за установление Советской власти в Азербайджане.- Москва, изд. МГУ, 1954. (с.1-19)
2. «Правда» и Азербайджан. (В соавторстве И.С.Искендеров, М.А.Казиев, Н.Макеев и др.) - Баку, изд. Азернешр,1962. (с. 3-381).
3. «Бакинскому рабочему 60 лет». (В соавторстве Н.Макеев, М.А.Акулов, Р.Зейналов и др.) - Баку,изд. «Бакинский рабочий», 1966.(с.3-266).
4. Jurnalistika məsələləri,I hissə. - Bakı, «Maarif» nəşr.,1966. N.Babayev, S.Əliyev, F.Mehdi, T.Rüstəmov ilə birlikdə. (s.3-265).
5. Jurnalistika məsələləri, II hissə.- Bakı, «Maarif» nəşr.,1966. N.Babayev, S.Əliyev, F.Mehdi, T.Rüstəmov ilə birlikdə. (s.3-265).
6. Многонациональная советская журналистика. (В соавторстве И.В.Кузнецов, И.В.Булацкий, К.Ариба и др.) - Москва, изд. «МГУ», 1972. (с.3-371).
7. Многонациональная советская журналистика.(В соавторстве И.В.Кузнецов, И.В.Бу-

- лацкий, К.Ариба и др.) - Москва, изд. «Мысль», 1975. (с.3-374).
8. Azərıyca bolşevik mətbuatı, I hissə.- ADU nəşr., 1981. (s. 3-101).
 9. Azərıyca bolşevik mətbuatı, II hissə.- ADU nəşr., 1983. (s.3-89).
 10. Azərıyca dilində ilk bolşevik nəşrləri.- ADU nəşr., 1987. (s.3-81).
 11. Həqiqət və ədalət qarçısı.- Bəki, «Azərnəşr», 1988. (s.3-191).
 12. M.Ə.Rəsulzadə. Əsərləri, I cild. (Toplayanı, transliterasiya edənı, ön sözün müəllifi prof. Ş.Hüseynov).- Bakı, «Azərnəşr», 1992. (s.3-470).
 13. Müstəqilliyin çətin yolu, biz hara gedirik?.- Bakı, «Azərnəşr», 1996. (s.3-328).
 14. M.Ə.Rəsulzadə. Əsərləri, II cild. (Toplayanı, transliterasiya edənı, ön sözün müəllifi prof. Ş.Hüseynov).- Bakı, «525-ci qəzet».nəşr., 1999, 2001. (s.3-412).
 15. M.Ə.Rəsulzadəyə qarşı böhtan *kampaniyasının arxasında kimlər durur?* (B.Vahabzadə, C.Həsənli, N.Yaqublu ilə birlikdə) - Bakı, «Yeni Müsavat» nəşr., 1998. (s. 4-63)

Toplu və jurnal məqalələri

16. Печать Советского Азербайджана. Вестник МГУ. Сер. «Журналистики».- Москва, 1972. (с.28-34).
17. Böyük oktyabr və Azərbaycanda fəhlə sinfi problemi. (Azərbaycan mətbuatı və fəhlə sinfi).- ADU nəşri, 1967. (s.22-24).
18. Mətbuatımızın ilk addımları. – ADU, «Jurnalistika» seriyası, 1973, №1. (s. 41-48).
19. Azərbaycan mətbuatı tarixinin tədqiqinə dair.- ADU, «Jurnalistika» seriyası, 1974, №1-2. (s.41-50).
20. Azərbaycanın ilk kütləvi fəhlə-kəndli qəzetləri. -ADU,«Jurnalistika» seriyası, 1974, №3-4.(s.41-51).
21. Azərbaycan mətbuatı tarixinin öyrənilməsinə dair. - ADU, «Jurnalistika» seriyası, 1975, №3-4. (s. 33-38).
22. «Kənd füqərası» qəzeti. - ADU, «Jurnalistika» seriyası, 1976, №1. (s. 3-11).
23. İstedadlı jurnalist, publisist, redaktor. I məqalə. - ADU, «Jurnalistika» seriyası, 1978, №4.(s.14-23).
24. İstedadlı jurnalist, publisist, redaktor. II məqalə. - ADU, «Jurnalistika» seriyası, 1979, №1. (s.16-24).
25. İstedadlı jurnalist, publisist, redaktor. III məqalə. - ADU, «Jurnalistika» seriyası, 1979, №2.(s.37-44).
26. İstedadlı jurnalist, publisist, redaktor. IV məqalə. - ADU, «Jurnalistika» seriyası, 1979, №3. (s.13-20).
27. Ценный научный труд. - ADU, «Jurnalistika» seriyası, 1977, №4. (s. 57-60).
28. Xarici mətbuat və informasiya orqanları. – ADU, «Elmi əsərlər» jurn. ser. 1978, № 2.(s.50-52).
29. Mətbuat və informasiya orqanları. - ADU, «Jurnalistika» seriyası, 1978, №4. (s.57-59).
30. О псевдонимах и анонимах. Вестник МГУ, сер. «Журналистики». - Москва, 1979, № 5. (с.83-85).
31. О подготовки журналистских кадров в Азербайджане.Вестник МГУ, сер. «Журналистики». - Москва, 1982, № 6.(с.31-37).
32. Qəzet. Azərb.Sovet. Ensik. 1979, III c. (s.131-132).
33. Jurnal. Azərb.Sovet. Ensik. 1980, IV c. (s. 274).
34. Jurnalist təhsili. Azərb.Sovet. Ensik. 1980, IV c. (s.276-277).
35. Jurnalistika. Azərb. Sovet. Ensik. 1980, IV c. (s.277).
36. Mətbuat. Azərb.Sovet. Ensik. 1982, VI c. (s.524-530).
37. «Hümmət» qəzeti. «Müxbir» jurnalı. - Bakı, 1984, №12.(s.3-5).

38. Yenidənqurma və mətbuat. «Müxbir» jurnalı. - Bakı, 1988, №12. (s.7-9).
39. Azərbaycan mətbuatında novruz. «Müxbir» jurnalı. - Bakı, 1989, №3. (s.2-4).
40. Millel, İstiqlal və mədəniyyət fədasisi. - «Azərbaycan məktəbi» jurnalı, №1, 1994. (s.3-5).
41. T. Rüstəmov-60. - BDU nəşri. «Dil və ədəbiyyat» jurnalı, 1996, №3. (s.39-40).
42. M. Ə. Rəsulzadə və Azərbaycan cümhuriyyəti «Azərbaycan» türk kultür dərgisi. - Ankara, 1996, №302. (s.16-24).
43. Tarixi şəxsiyyətləri siyasi oyunlara qatmayaq. B. Vahabzadə, C. Həsənlı. «Azərbaycan» türk kultür dərgisi. - Ankara, 1994, №295. (s.17-20).
44. Azərbaycan XXI əsrin astanasında müstəqil Azərbaycanın KİV-i (tarix, nəzəriyyə, təcrübə). - Azərb. Elmlər Akadem. Nəşri, 1997. (s.801-803).
45. Qətlə başa çatan mücahid ömrü. - «Xudafərin» jurnalı, Varşava, 1979, №2-3. (s.86-87).
46. M.Ə.Rəsulzadə və «Amerikanın səsi» radiosu. - «Xudafərin» jurnalı, Varşava, 1979, №2-3. (s.87-89).
47. Статьи М.А.Расулзаде о свободе печати Информационный аналитический бюллетень. «Принципы и реальность». - Баку, 1998, №3-4. (с.8-29).
48. Из истории национальной печати Информационный аналитический бюллетень. «Принципы и реальность». - Баку, 1998, №9-10. (с.59-67).
49. Мətbuat nizamnaməsi. Бülлетен «Prinsiplər və reallıq». - Bakı, 1998, №7-8. (s.39-49).
50. Demokratiya mədəniyyəti, informasiyalı cəmiyyət və KİV. «Təfəkkür» universiteti. «Elmi əsərlər». - Bakı, 1999, №5. (s.14-15).
51. Ə.M.Topçubaşov və «Kaspi» qəzeti. Böyük diplomat və siyasi xadim. - «Diplomat» nəşr., 1998. (s.41-54).
52. Mətbuat azadlığı (M.Ə.Rəsulzadə). Бülлетен «Prinsiplər və reallıq», 1998, №12. (s.3-25).
53. Açılmamış səhifələr. «Musiqi dünyası» jurnalı. - Bakı, 1999, №1. (s.19-20).
54. *Hüseyn Baykaranın kitabı, istiqlal müzakirələri (N.Rza -70).* - Bakı, «Günəş» nəşriyyatı, 1999. (s. 95-96).
55. İki məktub, dostluq düşüncələri. Torpaq dərdli insan. - Bakı, «Şuşa» nəşriyyatı. 2000. (s.141-150).
56. M.Ə.Rəsulzadə və Ü.Hacıbəyov. (I məqalə). - «Təfəkkür» nəşriyyatı, Elmi əsərlər, VI buraxılış. 2000. (s.18-25).
57. Milli birlik. Tutacağımız yol... Mədəniyyət dünyası (elmi məqalələr toplusu). - Bakı, 2001. (s.3-10).

38. Yenidənqurma və mətbuat. «Müxbir» jurnalı. - Bakı, 1988, №12. (s.7-9).
39. Azərbaycan mətbuatında novruz. «Müxbir» jurnalı. - Bakı, 1989, №3. (s.2-4).
40. Millət, İstiqlal və mərifət fədası. - «Azərbaycan məktəbi» jurnalı, №1, 1994. (s.3-5).
41. T. Rüstəmov-60. - BDU nəşri. «Dil və ədəbiyyat» jurnalı, 1996, №3. (s.39-40).
42. M. Ə. Rəsulzadə və Azərbaycan cümhuriyyəti «Azərbaycan» türk kültür dergisi. - Ankara, 1996, №302. (s.16-24).
43. Tarixi şəxsiyyətləri siyasi oyunlara qatmayaq. B. Vahabzadə, C. Həsənlı. «Azərbaycan» türk kültür dergisi. - Ankara, 1994, №295. (s.17-20).
44. Azərbaycan XXI əsrin astanasında müstəqil Azərbaycanın KİV-i (tarix, nəzəriyyə, təcrübə). - Azərb. Elmlər Akadem. Nəşri, 1997. (s.801-803).
45. Qətlə başa çatan mücahid ömrü. - «Xudafərin» jurnalı, Varşava, 1979, №2-3. (s.86-87).
46. M.Ə.Rəsulzadə və «Amerikanın səsi» radiosu. - «Xudafərin» jurnalı, Varşava, 1979, №2-3. (s.87-89).
47. Статьи М.А.Расулзаде о свободе печати Информационный аналитический бюллетень. «Принципы и реальность». - Баку, 1998, №3-4. (с.8-29).

48. Из истории национальной печати Информационный аналитический бюллетень. «Принципы и реальность». - Баку, 1998, №9-10. (с.59-67).
49. Мətbuat nizamnaməsi. Bülleten «Prinsiplər və reallıq». - Bakı, 1998, №7-8. (s.39-49).
50. Demokratiya mədəniyyəti, informasiyalı cəmiyyət və KİV. «Təfəkkür» universiteti. «Elmi əsərlər». - Bakı, 1999, №5. (s.14-15).
51. Ə.M.Topçubaşov və «Kaspi» qəzeti. Böyük diplomat və siyasi xadim. - «Diplomat» nəşr., 1998. (s.41-54).
52. Mətbuat azadlığı (M.Ə.Rəsulzadə). Bülleten «Prinsiplər və reallıq», 1998, №12. (s.3-25).
53. Açılmamış səhifələr. «Musiqi dünyası» jurnalı. - Bakı, 1999, №1. (s.19-20).
54. *Hüseyn Baykaranın kitabı, istiqlal müzakirələri (N.Rza -70)*. - Bakı, «Günəş» nəşriyyatı, 1999. (s. 95-96).
55. İki məktub, dostluq düşüncələri. Torpaq dərddli insan. - Bakı, «Şuşa» nəşriyyatı. 2000. (s.141-150).
56. M.Ə.Rəsulzadə və Ü.Hacıbəyov. (I məqalə). - «Təfəkkür» nəşriyyatı, Elmi əsərlər, VI buraxılış. 2000. (s.18-25).
57. Milli birlik. Tutacağımız yol... Mədəniyyət dünyası (elmi məqalələr toplusu). - Bakı, 2001. (s.3-10).

58. Alim dost haqqında bir neçə söz. «Haqqa qovuşan insan». - Bakı, «Gənclik» nəşriyyatı, 2002. (s.186-187).
59. «Şərqi-Rus» - 100. Mətbuat tariximizin iftixar səhifəsi (Elmi praktik konfransın materialları). - BDU nəşriyyatı, 2003. (s.3-9).

Qəzet məqalələri

61. Первая легальная (большевистская) газета. Газета «Бакинский рабочий», 9 ноября 1955.
62. Mübariz bolşevik qəzeti. «Вперед». «Kommunist» qəzeti, 4 yanvar 1955.
63. «Бакинский рабочий» qəzetinin 50 illiyi. «Azərbaycan gəncləri» qəzet, 6 may 1956.
64. Боевой орган бакинских большевиков. «За Ленинское воспитание».- Баку, 11 мая 1956.
65. Bolşevik qəzeti. «Ədəbiyyat və incəsənət qəzeti», 5 may 1957.
66. К 40-летию возобновление издания газ. «Бакинский рабочий». Газета «Бакинский рабочий», 5 мая 1957.
67. Böyük alim (Y.Məmmədəliyev) «Azərbaycan gəncləri» qəzeti, 9 mart 1958.
68. Jurnalist alim. «Bakı» qəzeti, 4 oktyabr 1958.
69. Oçerklərimiz haqqında kitab. «Azərbaycan gəncləri» qəzeti, 15 noyabr 1958.
70. «Звезда» qəzeti. «Bakı» qəzeti, 23 dekabr 1960.
71. Xalqın yaradıcı əməyi. «Kommunist» qəzeti, 24 dekabr 1960.
72. İnqilab qığılıcı. «Kommunist» qəzeti, 28 yanvar 1961.
73. Mə'nalı həyat yolu. «Bakı» qəzeti, 24 yanvar 1962.
74. Həqiqət carçısı. «Ədəbiyyat və incəsənət qəzeti», 7 aprel 1962.
75. Lenin və «Pravda». «Sovet kəndi» qəzeti, 7 aprel 1962.
76. Leninçi «Pravda». «Bakı» qəzeti, 9 aprel 1962.
77. «Pravda»nın Bakıda ilk dəfə nəşr olunan nömrəsi. «Kommunist» qəzeti, 11 aprel 1962.
78. «Pravda» və kəndlilər. «Sovet Ermənistanı» qəzeti, Yerevan, 5 may 1962.
79. Правдовое слово партии. Газета «Строитель», 5 мая 1962.
80. Həyat naminə igidlik. «Kommunist» qəzeti, 23 fevral 1963.
81. H.B.Zərdabinin dünyagörüşü. «Kommunist» qəzeti, 5 aprel 1963.
82. Demyan Bedniy Bakıda. «Kommunist» qəzeti, 15 aprel 1963.
83. Идейность и правдивость Газета «На страже», 15 января 1965.

84. İki aləm, iki dünya. «Bakı» qəzeti, 30 aprel 1965.
85. İnqilab salnaməsi. «Kommunist» qəzeti, 27 may 1965.
86. Leninqi «Proletari». «Azərbaycan gəncləri» qəzeti, 28 may 1965.
87. Gələcək yeni dünyanınıdır. «Bakı» qəzeti, 30 aprel 1966.
88. «Azad seçkilər» və real həqiqət. «Kommunist» qəzeti, 12 iyun 1966.
89. Ən böyük ictimai qüvvə. «Bakı» qəzeti, 30 aprel 1967.
90. Lenin-publisist. Газета «На страже», 17 января 1968.
91. K.Marks mətbuat haqqında. «Kommunist» qəzeti, 18 mart 1968.
92. İliçin yadigarı. «Kommunist» qəzeti, 24 aprel 1968.
93. Ən'ənələr yaşayır. «Kommunist» qəzeti, 19 sentyabr 1968.
94. Mübarizə yollarında. «Kommunist» qəzeti, 1 may 1969.
95. Xalqların böyük arzusu. «Bakı» qəzeti, 6 noyabr 1970.
96. Düzlük. «Azərbaycan gəncləri» qəzeti, 26 noyabr 1988.
97. Keçmişin ibrət dərsləri. «Azərbaycan» qəzeti, 4 oktyabr 1989.
98. Müsəlman həyatı. «Kaspi» qəzeti, 12 avqust 1917. «Şəki fəhləsi», 8 mart 1990.

99. Müstəqilliyin yolu. «Azərbaycan» qəzeti, 24 mart 1990.
100. Dərd həmin dərddir (həyasız böhtanlar və tarixi həqiqət). «Azərbaycan gəncləri» qəzeti, 14 aprel 1990.
101. N.Nərimanov–Göz yaşı tökdürən cəzirə, «Hümmət» №21, 28 noyabr 1917, Nargin cəzirəsi, № 22, 5 dekabr 1917. «Azərbaycan gəncləri» qəzeti, 14 aprel 1990.
102. Bir az da utanmaq lazım. «Azərbaycan gəncləri» qəzeti, 28 aprel 1990.
103. Dərd həmin dərddir. M.Ə.Rəsulzadə «Nə böyük bayram», «Azərbaycan» qəzeti, № 190, 23 may 1919. «Azərbaycan gəncləri» qəzeti, 28 aprel 1990.
104. Gedən: saxlamaq olmaz. «Azərbaycan gəncləri» qəzeti, 5 may, 1990.
105. İstiqlal bütün xalqın əsəridir. H.Baykara-«Azərbaycan istiqlalının e'lanı». «Azərbaycan gəncləri» qəzeti, 24 may 1990.
106. «Təkarül» qəzetinin redaktoru. «Kommunist» qəzeti, 26 may 1990.
107. Xalqın ruhundan doğan hadisə (AXC yaranması). «Bakı» qəzeti, 28 may 1990.
108. Milli cümhuriyyətimizin ikinci paytaxtı. F.Xoylu, M.Ə.Rəsulzadənin teleqramları. «Azərbaycan» qəzeti, №5, 3 oktyabr 1918. «Azərbaycan» qəzeti, 14 sentyabr 1990.

109. Yazıçı Əfqana və «Azərbaycan»ın bütün oxucularına məktub. «Azərbaycan» qəzeti, 14 sentyabr 1990.
110. Tariximizin iftixar səhifələri. M.Ə.Rəsulzadənin anadan olmasının ildönümü. «Dalğa» qəzeti, 29 yanvar 1991.
111. Bir kərə yüksələn bayraq. Azərbaycan xalq yaradıcısı. «Mədəniyyət» qəzeti, 30 yanvar 1991.
112. Tarixin ibrət səhifələri . Ö.F.Ne'manzadə «Nə etməliyik?», «İrşad» qəzeti, № 183, 4 avqust 1906. «Dalğa» qəzeti, 24 fevral 1991.
113. Bayram öteri hiss deyil, M.Ə.Rəsulzadə «Bahari hüriyyət», «Açıq söz», 15 mart 1917 «Kommunist» qəzeti, 16 mart 1991.
114. İslam dini və ana dili, «Açıq söz» №413 , 414, 27 və 28 fevral 1917. «Dalğa» qəzeti, № 17, 30 aprel 1991.
115. Müstəqillik çətin yoldur. «Ülfət» qəzeti, № 2, 8 may 1991.
116. Şeyx Şamilə hörmət və məhəbbət. M.Ə.Rəsulzadə «Fitnə və provakasiya», «Tərəqqi», 26 noyabr 1908. «Kommunist» qəzeti, 8 may 1991.
117. 73 il sonra Azərbaycanın istiqlalı haqqında anket, «Azərbaycan» qəzeti, 28 may 1919 (rus dilində). «Kommunist» qəzeti, 23 may 1991.
118. Şəki inqilabdan əvvəlki mətbuat səhifələrində, H.Nağıbəyov. Məktub, «Şərqi Rus» qəzeti, №41, 6 iyul 1903. «Şəki fəhləsi» qəzeti , 26 iyul 1991.

119. Qəzet gərək xalqın aynası olsun. H.Zərdabi və «Əkinçi». «Həyat» qəzeti, 20 iyul 1991.
120. «Əkinçi»dən öyrənək. H.Zərdabi «Daxiliyyə», «Əkinçi» № 1, 22 iyul 1875. «Aydınlıq» qəzeti, 22 iyul 1991.
121. Şəki inqilabdan əvvəlki mətbuat səhifələrində. «Şəki fəhləsi», 8 avqust 1991.
122. Şirin sözdür azadlıq. «Həyat» qəzeti, 31 avqust 1991.
123. Tarix nə deyir? «Bərəkət» qəzeti, 31 avqust 1991.
124. Əhməd bəy Ağayev. Tərəqqiyunlara bəşarət, «Tərəqqi», № 46, 7 sentyabr 1908. «Bərəkət» qəzeti, 2 sentyabr 1991.
125. Şəxsiyyət və milli dəyərlər . Tarix nə deyir? «Bərəkət», 4 sentyabr 1991.
126. «Кавказский календарь» da yazılmışdır. «Şəki fəhləsi» qəzeti, 5 sentyabr 1991.
127. Federasiya öldü, sonra ? «Bərəkət» qəzeti, 7 sentyabr 1991.
128. Yeni avazla köhnə bayatılar kimə gərəkdir? «Bərəkət» qəzeti, 10 sentyabr 1991.
129. 7-ci səhifənin qonağı. «7 gün» qəzeti, 14 sentyabr 1991.
130. Qalina meydan oxuyur və ya yaxınlaşan fəlakət. «Bərəkət» qəzeti, 14 sentyabr 1991.
131. Azərbaycan dost və düşməni tanımalıdır. «Bərəkət» qəzeti, 17 sentyabr 1991.
132. Milli müqəddəsimiz Ü.Hacıbəyov. «Mədəniyyət» qəzeti, 19 sentyabr 1991.

133. Amerikaya, yoxsa Türkiyəyə çatmaq. «Bərəkət» qəzeti, 21 sentyabr 1991.
134. Niyə «mübarizəsiz» və «lüşmənsiz» keçinmək olmur? «Bərəkət» qəzeti, 21 sentyabr 1991
135. Ayılmaq, iş görmək vaxtı deyilmi? «Bərəkət» qəzeti, 24 sentyabr 1991.
136. Sonrakı peşmançılıq fayda verəcəkmi? «Bərəkət» qəzeti, 28 sentyabr 1991.
137. Bədbəxliyə niyə ortaq olmalıyıq? «Bərəkət» qəzeti, 1 oktyabr 1991.
138. Torpaq kəndlinin, bəs məhsul? «Bərəkət» qəzeti, 5 oktyabr 1991.
139. Gedirdilər və yenə gedirlər. «Bərəkət» qəzeti, 8 oktyabr 1991.
140. Siyahıda yerlər dəyişir: Allah sonrasından saxlasın. «Bərəkət» qəzeti, 12 oktyabr 1991.
141. Özünü kü və özge. «Bərəkət» qəzeti, 12 oktyabr 1991.
142. İmperiya dağılır, ruhu qalır. «Bərəkət» qəzeti, 15 oktyabr 1991.
143. Türkiyəyə çatmaq asandır mı ? «Bərəkət» qəzeti, 15 oktyabr 1991.
144. Kim-kimi soyur? «Bərəkət» qəzeti, 19 oktyabr 1991.
145. Açılıb-bağlanan pəncərələr, qapılar. «Bərəkət» qəzeti, 19 oktyabr 1991.
146. Sahiblik yox, maya yalan, məhsul zay. «Bərəkət» qəzeti, 22 oktyabr 1991.
147. Hansı qorxuludur: islam, ya kommunizm? «Bərəkət» qəzeti, 22 oktyabr 1991.

148. Borcdan çox danışılır, alacaqdan yox. Niyə? «Bərəkət» qəzeti, 2 noyabr 1991.
149. Bu işlərin axırı necə olacaq? «Bərəkət» qəzeti, 2 noyabr 1991.
150. Ölkə irəliləyir, amma hara? «Bərəkət» qəzeti, 4 noyabr 1991.
151. Əcəb bərabərlik, əcəb ittifaq imiş. «Bərəkət» qəzeti, 4 noyabr 1991.
152. Kiminə matəm, kiminə bayram. «Bərəkət» qəzeti, 9 noyabr 1991.
153. Partokratiya ölür, torpağı əldən verməz. «Bərəkət» qəzeti, 9 noyabr 1991.
154. Tora salırlar, ya düşürük? «Bərəkət» qəzeti, 12 noyabr 1991.
155. Rüşvətخورluq bəlası, bizə haradan gəlib? «Bərəkət» qəzeti, 12 noyabr 1991.
156. Millət Sizə minnətdardır. «Bərəkət» qəzeti, 18 noyabr 1991.
157. Hədə-qorxu, yoxsa real təhlükə. «Bərəkət» qəzeti, 19 noyabr 1991.
158. «Oyun» nə qədər çəkəcək? «Azərbaycan» qəzeti, 21 noyabr 1991.
159. Biz hara gedirik ? «Odlar yurdu» qəzeti, 21 noyabr 1991.
160. Vertolyot qəzaya uğrayıb, yoxsa vurulub? «Bərəkət» qəzeti, 25 noyabr 1991.
161. Qətiyyət və cəsarət vaxtıdır . «Bərəkət» qəzeti, 26 noyabr 1991.
162. Hökmü zaman verir, Moskva və Tehran yox! «Bərəkət» qəzeti, 30 noyabr 1991.

163. Şeytan karxanası işləyir. «Bərəkət» qəzeti, 1 dekabr 1991.
164. Ara qarışıb, məzhəb itib. «Bərəkət» qəzeti, 3 dekabr 1991.
165. Həllədicilə günlər, ittifaq olacaq, ya yox? «Bərəkət» qəzeti, 7 dekabr 1991.
166. Ümidimiz, şərəfiniz, namusumuz, ordumuz. «Bərəkət» qəzeti, 10 dekabr 1991.
167. İttifaq dövlətinin fatihəsi verildi. Sonra? «Azərbaycan» qəzeti, 12 dekabr 1991.
168. İlan vuran ala çatıdan qorxar. «Bərəkət» qəzeti, 14 dekabr 1991.
169. Qorbaçov kimlərlə qaçıb? «Bərəkət» qəzeti, 17 dekabr 1991.
170. Müstəqil dövlətə azad jurnalistika gərəkdir. «Fəryad» qəzeti, 17 dekabr 1991.
171. Ömrü tarixə çevirmək. «Azərbaycan» qəzeti, 19 dekabr 1991.
172. Əməkdaşlıq, soymaq və soyulmaq. «Bərəkət» qəzeti, 21 dekabr 1991.
173. Siyasət rejissorluq asan iş deyil. «Səhər» qəzeti, 21 dekabr 1991.
174. «Sovet möcüzəsi» qaldıqca kefi saz da olacaq, ac da. «Bərəkət» qəzeti, 24 dekabr 1991.
175. Sual -- cavab. «Səhər» qəzeti, 24 dekabr 1991.
176. Təki yağışdan çıxıb yağmura düşməyək. «Bərəkət» qəzeti, 28 dekabr 1991.
177. Keçmişimiz, gələcəyimiz. «Bərəkət» qəzeti, 31 dekabr 1991.

178. Məmməd Əmin Rəsulzadə. Yol təəssüratı, Urmiya, «Tərəqqi», 30 iyun 1909. «Mədəniyyət», 1 yanvar 1992.
179. Zaman keçsə də, bəla həmişə bəladır. «Bərəkət» qəzeti, 4 yanvar 1992.
180. Böhran çox dərinidir, ondan asanlıqla çıxmaq olmayacaq. «Bərəkət» qəzeti, 7 yanvar 1992.
181. İnsaf dinin yarısıdır. M.Ə.Rəsulzadə. «Bir qocanın müsibəti. «Xalq qəzeti», 10 yanvar 1992.
182. Bir xatirə lövhəsi haqqında. «Səhər» qəzeti, 11 yanvar 1992.
183. İstiqlaliyyət havası və məsuliyyəti hiss olunurmu? «Bərəkət» qəzeti, 11 yanvar 1992.
184. Ordunur talcyi necə olacaq? «Bərəkət» qəzeti, 14 yanvar 1992.
185. Yelena qan-qan deyir. «Bərəkət» qəzeti, 14 yanvar 1992.
186. Hümmət və qeyrət vaxtıdır. «Varlıq» qəzeti, 21 yanvar 1992.
187. Əyri otur, amma düz danış. «Aydınlıq» qəzeti, 21 yanvar 1992.
188. Sonra gec olar. «Mədəniyyət» qəzeti, 23 yanvar 1992.
189. Tərəqqi, yoxsa fitnə fəsad, M.Ə.Rəsulzadə «Mövcidi-heyvət». «İrşad» qəzeti, 9 yanvar 1906. «Xalq» qəzeti, 31 yanvar 1992.
190. Çürük zəmində birlik olmaz. «Azərbaycan» qəzeti, 20 fevral 1992.
191. Nə qədə: dözmək olar? «Aydınlıq» qəzeti, 21 fevral 1992.

192. Siyasət oyun deyil sənətdir. «Odlar yurdu» qəzeti, № 5, yanvar 1992.
193. Azadlıq, biz ona layiqikmi? «Odlar yurdu» qəzeti, № 6, fevral 1992.
194. Fəda ol, qədir gör! M.Ə.Rəsulzadə «Mütaliələrimdən». «İrşad» qəzeti, 15 aprel 1908.
195. Qarışıqdır millətin iste'dadı. «Odlar yurdu» qəzeti, №7, mart 1992.
196. Türkün dostu türk özüdür. «Odlar yurdu» qəzeti, №8, mart 1992.
197. Ehtiyatlı olmaq lazımdır – kimdən? «Səhər» qəzeti, 21 may 1992.
198. Deyəsən vəziyyət dəyişir. «Səhər» qəzeti, 27 may 1992.
199. Milli ruh, milli inam. M.Ə.Rəsulzadə «Nə böyük bayram». «Azərbaycan» qəzeti, 28 may 1919. «Azadlıq» qəzeti, 27 may 1992.
200. Milli qurtuluşumuzun idoloqu və lideri. «Xalq qəzeti», 28 may 1992.
201. Ən böyük təhlükə anarxizmdir. «Yeni fikir» qəzeti, 28 may 1992.
202. İxtiyara bu qədər ixtiyar vermək olarmı? «Aydınlıq» qəzeti, 5 iyun 1992.
203. Kimə sahiblik edirik: diriye, yoxsa ölüye? 1907-ci il noyabrın 30-da H.Zərdabinin dəfn mərasimində Əhməd bəy Ağayev və Qarabəyovun nitqləri. «İrşad», № 122, 2 dekabr 1907. «Aydınlıq» qəzeti, 17 iyul 1992.
204. Milli qeyrət və milli tərəqqi diyarı. «Tərəqqi» qəzeti, №5, 112,163,135, 1909. «Aydınlıq» qəzeti, 10 sentyabr 1992.
205. Keçmişdən səhifələr. Möcüzə. Şəki. «Şəki» qəzeti, 14 avqust 1992.
206. Dövrün yeni, bəlalər köhnə. «Azadlıq» qəzeti, 12 sentyabr 1992.
207. Köhnə hamam, təzə tas. «Aydınlıq» qəzeti, 15 sentyabr 1992.
208. Diktatordan demokratiya yarana bilməz. «Xalq qəzeti», 16 sentyabr 1992.
209. Hər vızıldıyandan bal arısı, hər gədədan bəy olmaz. «Aydınlıq» qəzeti, 25 sentyabr 1992.
210. Yenə də islam fundamentalizmi. «Azadlıq», 29 sentyabr 1992.
211. Tariximizin ibrətamiz səhifələri. Xalq istəyir Xəlil İbrahim. «Azərbaycan», № 192, 1 iyun 1919. «Azad Azərbaycan» qəzeti, 7 oktyabr 1992.
212. Zamanın sınağından çıxdı «Müsavət». «Azadlıq» qəzeti, 10 oktyabr 1992.
213. Yaddaşlarda yaşayan sətirlər. «Xalq qəzeti», 15 oktyabr 1992.
214. 85 il əvvəl M.Ə.Rəsulzadə «Oktyabrın 17-si». «İrşad», №245, 17 oktyabr 1906. «Aydınlıq» qəzeti, 16 oktyabr 1992.
215. Şəkili Hacıbala bəyin vəsiyyəti. «Aydınlıq» qəzeti, 23 oktyabr 1992.
216. Kimlərin varisiyik? «Vərəsələrimiz üçün nə qoyacağıq?» «Dəlğa» qəzeti, 3 noyabr 1992.
217. İki sifət. «Aydınlıq» qəzeti, 27 noyabr 1992.

218. Vətənin iki mücahid övladının ilk görüşü. «Aydınlıq» qəzeti, 11 dekabr 1992.
219. Yangılı ürəyin fəryadı. «Xalq qəzeti», 23 dekabr 1992.
220. «Açıq söz» qəzeti səhifələrində. «Xalq qəzeti», 31 dekabr 1992.
221. Görəcəli günlərimiz varmı. «Aydınlıq» qəzeti, 5 yanvar 1993.
222. İslama qarşı sipər axtarırlar. «Xalq qəzeti», 8 yanvar 1993.
223. İpək yolu od tutub yanır. «Xalq qəzeti», 22 yanvar 1993.
224. Milliyyətçiliyin irqçiliyə keçməsi. «Zaman» qəzeti, 26 fevral 1993.
225. Bəylər burda vurnuxur, balayanlar Xankənddə iş görür. «Aydınlıq» qəzeti, 26 fevral 1993.
226. «Ülfət» qəzetinin müxbir ilə müsahibə. «Ülfət» qəzeti, 5 mart 1993.
227. Gələcəyin lə'nətindən qorxmaq lazımdır. «Aydınlıq» qəzeti, 5 mart 1993.
228. İ.V.Stalin. Dəfn mərasimindən kiçik bir xatirə. «Aydınlıq» qəzeti, 5 mart 1993.
229. Bəylik əvəzinə gözlənən «dərəbəylikdən» qorxaq «Naxçıvan». 10 mart 1993.
230. Köhnə üz, təzə üz. «Aydınlıq» qəzeti, 19 mart 1993.
231. İnam azalır, narazılıq artır. Niyə? «Səhər» qəzeti, 29 mart 1993.
232. Allah bizi kələkbazların hiyləsindən saxlasın. «Aydınlıq» qəzeti, 2 aprel 1993.

233. 1875... «Əkinçi» – Allah göstərməsin. 1993. Deyəsən zaman göstərəcək. Xalq qəzeti», 2 aprel 1993.
234. Demokratiya şüarı və real həqiqət. «Aydınlıq» qəzeti, 9 aprel 1993.
235. Eşidən qulaq, nəcabət, dərin düşüncə görək. «Sazandalar» «Aydınlıq» qəzeti, 9 aprel 1993.
236. İran-Azərbaycan əlaqələri tarixindən səhifə. «Xalq qəzeti», 16 aprel 1993.
237. Tarixin dərsləri və bugünkü halımız. «Aydınlıq» qəzeti, 23 aprel 1993.
238. Baş aparıb sümük qaytarırlar! Məqsəd nədir? «Aydınlıq» qəzeti, 30 aprel 1993.
239. Ələmdarın həyacan təbili. «Aydınlıq» qəzeti, 7 may 1993.
240. Deyəsən «siyasi gömrüxana» da işə düşür? «Aydınlıq» qəzeti, 14 may 1993.
241. Şəkililər və Zeynalabdin Tağıyev. «Şəki» qəzeti, 19 may 1993.
242. İslamla vuruş hələ qabaqda imiş. «Xalq qəzeti», 21 may 1993.
243. Düşməni tanı, milli intibahını yüksəlt! «Ülfət» qəzeti, 22 may 1993.
244. İstiqlal məfkurəsi və gənclik «Ülfət» qəzeti, 22 may 1993.
245. Tərəqqi üçün azadlıq və istiqlal görəkdir. «Xalq qəzeti», 22 may 1993.
246. «Yeni Müsavat»da müsahibə. «Yeni Müsavat» qəzeti, 27 may 1993.
247. İkinci təcrübəni qoruya biləcəyikmi? «Aydınlıq» qəzeti, 28 may 1993.

248. 28 may və istiqlal təzadları «Təzadlar» qəzeti, 28 may 1993.
249. «Molla Nəsrəddin» və Şəki. «Şəki» qəzeti, 2 iyun 1993.
250. Bizim zamanəmiz də xeyirsiz və bərkətsiz olacaqmı? «Aydınlıq» qəzeti, 4 iyun 1993.
251. Həsən bəy Zərdabi əldəqayırma «bəylər» haqqında. «Aydınlıq» qəzeti, 9 iyun 1993.
252. I Nikolay, Arkadi Raykin və üşvət məsələsi «Aydınlıq» qəzeti, 11 iyun 1993.
253. Tənəzzül nə qədər davam edəcək? «Xalq qəzeti», 12 iyun 1993.
254. Faciə, müsibət, indi də qara ləkə. «Naxçıvan» qəzeti, 15 iyun 1993.
255. Qazanılmış şöhrəti itirmək faciəsi də var. «Aydınlıq» qəzeti, 18 iyun 1993.
256. Varislək, qoçaq və maymaq «millətpərəstlər» «Aydınlıq» qəzeti, 18 iyun 1993.
257. Gürcüstan və Azərbaycanı kimlər və niyə çalxalayır? «Aydınlıq» qəzeti, 25 iyun 1993.
258. Vətən əldən gedir, millət qırılır - Ağacı qurd içində yeyər. «Aydınlıq» qəzeti, 2 iyul 1993.
259. Qafqazda ilk türk məktəbi. «Şəki» qəzeti, 21 iyul 1993.
260. Yenədəmi iki? «İmtahan». «Aydınlıq» qəzeti, 6 avqust 1993.
261. «Azərbaycan» haradan peyda olub? «Azərbaycan» qəzeti, 9 sentyabr 1993.
262. İçimizi, çölümüzü düzəldək. İşığımız sönməyəcəkdir. «Aydınlıq» qəzeti, 9 sentyabr 1993.

263. Dörd həmin dərdir. Bizim mətbuat. «Xalq qəzeti», 25 sentyabr 1993.
264. Qələm dəllalları. Qəzet həşəratları. «Xalq qəzeti», 28 sentyabr 1993.
265. «Mozalan»ın bir sualına açıq cavab. «Xalq qəzeti», 5 oktyabr 1993.
266. Yanan Ağ evdə 3 bayraq dalğalanırdı. «Xalq qəzeti», 8 oktyabr 1993.
267. «Mozalan» sponsordan məhrum oldu? «Xalq qəzeti», 12 oktyabr 1993.
268. Mətbuatın hörmət və əzəmətini bilək, qoruyaq. «Xalq qəzeti», 15 oktyabr 1993.
269. Heç olmasa ruhlara toxunmayaq. «Aydınlıq» qəzeti, 15 oktyabr 1993.
270. Müstəqillik hər şeydən üstündür. «Zaman» qəzeti, 20 oktyabr 1993.
271. Tarixi xəbərdarlıq və laqeydlilik. «Xalq qəzeti», 23 oktyabr 1993.
272. Açıq danışmanın bəlası. «Xalq qəzeti», 23 oktyabr 1993.
273. Həyatda faciə, ekranda «Fəryad», sarayda tamaşa. «Xalq qəzeti», 23 oktyabr 1993.
274. Cümhuriyyət 70, Dəmirəl 69. «Xalq qəzeti», 26 oktyabr 1993.
275. 26 yaşlı gəncin gələcəyə sözü. M.Ə.Rəsulzadə. «Vəsiyyət». «İrani-növ» 17 may 1910. «Xalq qəzeti», 2 noyabr 1993.
276. Məkrli yalan və böhtan kimə görəkdir. «Aydınlıq» qəzeti, 5 noyabr 1993.
277. Tarix və bugünkü oktyabr düşüncələri. «Aydınlıq» qəzeti, 12 noyabr 1993.

278. Adlar dəyişib, bəs vəziyyət necə? «Aydınlıq» qəzeti, 19 noyabr 1993.
279. Mə'yus və ümitsiz olmayaq! «Aydınlıq» qəzeti, 26 noyabr 1993.
280. Gəlişi gözəl sözlər, real həqiqətlər. «Aydınlıq» qəzeti, 3 dekabr 1993.
281. Mübarizə və düşməyə nifrət məktəbimiz varmı? «Aydınlıq», 10 dekabr 1993
282. Milli qurtuluş hərəkatının ideoloqu. «Aydınlıq», 14 yanvar 1994.
283. Yaddaş. M.Ə.Rəsulzadənin Azərbaycan parlamentinin açılışında nitqi, 8 dekabr 1918. «Azadlıq» qəzeti, 15 yanvar 1994.
284. Bir sərlövhə, bir əhvalat. «Aydınlıq» qəzeti, 22 yanvar 1994.
285. 20 yanvarı bir daha yaşamamaq üçün nə etməli? «Zaman» qəzeti, 22 yanvar 1994.
286. Məhəmməd Əmin Rəsulzadə (1884-1994). (N.Əhmədli ilə). «Azadlıq» qəzeti, 1 fevral 1994.
287. Tarixi şəxsiyyətləri siyasi oyunlara qatmayaq. «Aydınlıq» qəzeti, 25 fevral 1994.
288. Səfərlər barədə düşüncələr. «Aydınlıq» qəzeti, 11 mart 1994.
289. 1918-ci ilin mart-aprel faciələri. «Aydınlıq» qəzeti, 26 mart 1994.
290. İnam azalır, narazılıq artır. Niyə? «Səhər» qəzeti, 29 mart 1994.
291. Tarixin nəzərə alınmayan dərsləri. «Azadlıq» qəzeti, 31 mart 1994.

292. «İnqilabi şıltaqlıq», yoxsa «yalançı pəhləvarlıq». «Aydınlıq» qəzeti, 15 aprel 1994.
293. «Bir ovuc» nə vaxt «bir ordu» olacaq? «Aydınlıq» qəzeti, 6 may 1994.
294. Şahnazaryan riyakarlıq pərdəsini açır «Aydınlıq» qəzeti, 13 may 1994.
295. İstiqlal düşüncələri. «Xalq qəzeti», 27 may 1994.
296. Günümüz siyasi icmalçıların gözü ilə. «Qarabağ» qəzeti, 28 may 1994.
297. İşiltılardan aydın üfüqlərə (M.Ə.Rəsulzadə, Ə.Səttar və başqaları «İqbal» (1913). «Vahid» qəzeti, 8 oktyabr 1994.
298. Dərd yəni həmin dərddir. («Bakı qoçuları»). «Vahid» qəzeti, 19 noyabr 1994.
299. Zaman dəyişir, dərdlər qalır. «Vahid» qəzeti, 15 dekabr 1994.
300. Azərbaycan gənclərinə. N.Yusifbəylinin müraciəti. «Azərbaycan» qəzeti, 3 oktyabr 1918. «Aydın sabah» qəzeti, 13 dekabr 1994.
301. Rusiyanın Qafqaz qorxusu. «Zaman» qəzeti, 24 dekabr 1994.
302. Məhkəmə kürsüsü layiq olanları gözləyir «Azadlıq» qəzeti, 11 yanvar 1995.
303. Prokuror «tələbnaməsi», qanun və vicdanın dediklər. «Vahid» qəzeti, 14 yanvar 1995.
304. Murtuza Muxtarovun qeyrəti, tariximizin təzadları. «Vahid» qəzeti, 28 yanvar 1995.
305. Məzlum millətin mətbuatı da məzlum olur. «Azadlıq» qəzeti, 31 yanvar 1995.

306. Aldanmayan, aldatmayan təkçə tarixdir. «Vahid» qəzeti, 18 fevral 1995.
307. Yaşayan əsri mərəzlər. «Yeni musavat» qəzeti, 23 fevral 1995.
308. Tarixin dərsləri, gərdeşin təzadları. (M.Ə.Rəsulzadəni xatırlarkən). «Azadlıq» qəzeti, 2 mart 1995.
309. Əsri problemlər, köhnə mərəzlər. «Vahid» qəzeti, 3 mart 1995.
310. Çeçenistan və Rusiyada daxili vəziyyət. «Bakı» qəzeti, 11 mart 1995.
311. Milli qətlə, vətəni bir matəm günü. «Azadlıq» qəzeti, 4 aprel 1995.
312. Böyük qələbə, bəs sonrası? «Azadlıq» qəzeti, 20 aprel 1995.
313. Qaçanı qovmaq da adətımızdir. «Azadlıq» qəzeti, 25 aprel 1995.
314. Tarixin aprel dərsləri. «Azadlıq» qəzeti, 27 aprel 1995.
315. Yazıq qələm, yazıq oxucular, yazıq ədəbiyyat. «Azadlıq» qəzeti, 4 may 1995.
316. İki yol ayrıcında. «Azadlıq» qəzeti, 16 may 1995.
317. Kitabdan ad silmək olar, tarixdən yox! «Azadlıq», 27 may 1995 № 40
318. Emosional-demokratiya- hay küyçülük. «Azadlıq» qəzeti, 6 iyun 1995.
319. Utanılacaq zamandır. «Şəki» qəzeti, 16 avqust 1995.
320. Bir daha üçrəngli bayrağımız haqqında. «525-ci qəzet», 23 sentyabr 1995
321. Nəyimizin vaxtıdır? (Ü.Hacıbəyovun bu vaxta qədər dərc olunmamış eyni adlı əsəri və onun elmi şəhəri). «Azadlıq» qəzeti, 5, 9, 12, 19, 30 sentyabr, 3 oktyabr 1995.
322. Одобре́ние və «возмуще́ние» ustaları. «Azadlıq» qəzeti, 30 sentyabr 1995.
323. Türkiyə variantı azadlıq yoludur. «Zaman» qəzeti, 7 oktyabr 1995.
324. Məddah arın «təkbəşçilik» və «öndər» axtarışları (gerçəkliklər, uydurmalar). «Azadlıq» qəzeti, 9, 10 noyabr 1995.
325. «Tərəqqi»nin (1909) – «Mühakimə»yə (1995) cavabı. «Azadlıq» qəzeti, 12 noyabr 1995.
326. Büronun qərarı, MSK-nın mə'lumatı. «Azadlıq» qəzeti, 21 noyabr 1995.
327. Adı tarixə həkk olunmuş dövlət xadimi (Fətəli xan Xoyslu). «Azadlıq» qəzeti, 5 dekabr 1995.
328. Dekabrın 7-si ikili əziz gündür. «Azadlıq» qəzeti, 9 dekabr 1995.
329. Alim sözü, mütəxəssis fikri. «Azadlıq» qəzeti, 16 dekabr 1995.
330. Milli istiqlalımızın bayraqdarı. «Açıq söz» qəzeti, 22 dekabr 1995.
331. Azərbaycanın böyük günlərindən biri. «Azadlıq» qəzeti, 13 yanvar 1996.
332. Tələb, vəzifə, ənənə, borc. «Azadlıq» qəzeti, 27 yanvar 1996.
333. Hacıbəyli uzaqgörənliyi, Kovalyov harayı. «Azadlıq» qəzeti, 6 fevral 1996.

334. Xaricdə mələk, daxildə kələk. «Azadlıq» qəzeti, 10 fevral 1996.
335. Şeytan haradadır? «Azadlıq» qəzeti, 15 fevral 1996.
336. Üst dağıldı, özül necə? «Azadlıq» qəzeti, 27 fevral 1996.
337. Əsrin əvvəli – əsrin sonu: nə dəyişib, nə qalıb «Azadlıq» qəzeti, 7 mart 1996.
338. Tarixdən gələn səslər. «Molla Nəsrəddin» 90. «Müxalifət» qəzeti, 13 mart 1996.
339. Novruz münasibətilə. «Azadlıq» qəzeti, 19 mart 1996.
340. Bizə qəraravoy yox, həqiqi azadlıq lazımdır. «Azadlıq» qəzeti, 30 mart 1996.
341. Qırmızı qaranlıqlar, qızıl sözlər, qara işlər. «Azadlıq» qəzeti, 6 aprel 1996.
342. Tariximizə yeni baxış nümunəsi 27 nisanın xüsusiyyəti. «525-ci qəzet», 16 aprel 1996.
343. «Yeni Qafqasiya»nın xüsusi 27 aprel sayı. «Azadlıq» qəzeti, 25 aprel 1996.
344. M.Ə.Rəsulzadə – «Yeni Qafqasiya». «Müxalifət» qəzeti, 27 aprel 1996.
345. 28 mayın me'marları . «Azadlıq» qəzeti, 30 may 1996.
346. Böyüyən, çalxalanan Türkiyə. «Liberal press» qəzeti, 7 iyun 1996.
347. «Boz qurdlar», yoxsa qırmızı şeytanlar? «Liberal press» qəzeti, 21 iyun 1996.
348. Böyük siyasət və dövlət adamı. «Liberal press» qəzeti, 13 sentyabr 1996.

349. İstiqlal mücahidi, böyük siyasət adamı. «Azadlıq» qəzeti, 17 sentyabr 1996.
350. Macəraçılıq. «Müxalifət» qəzeti, 18 sentyabr 1996.
351. Üzeyirbəydən seçmələr. «Azadlıq» qəzeti, 24 sentyabr 1996.
352. Erməni xofu, şükür təbliği. «Liberal press» qəzeti, 27 sentyabr 1996.
353. İnam, elm, şərait. «Liberal press» qəzeti, 4 oktyabr 1996.
354. Borovik erməni təcavüzünü niyə görməzliyə vurur? «Liberal press» qəzeti, 4 oktyabr 1996.
355. Şura. «Müxalifət» qəzeti, 9 oktyabr 1996.
356. Qanıb yaşamaq dərdi. «Liberal press» qəzeti, 11 oktyabr 1996.
357. B.Vahabzadə ilə müsahibə. «Liberal press» qəzeti, 18 oktyabr 1996.
358. Əsrin sonundan əvvəlinə baxış. «Liberal press» qəzeti, 1 noyabr 1996.
359. Gəncədə «Hacı Qara» tamaşası. «Liberal press» qəzeti, 1 noyabr 1996.
360. Qorbaçov Vaşinqtonda kitab satır. «Liberal press» qəzeti, 8 noyabr 1996.
361. Əsl ziyalı çağırışı nümunəsi. «Liberal press» qəzeti, 8 noyabr 1996.
362. Məddahlıq köhnə «sənətdir» davamçıları hər zaman var . «Liberal press» qəzeti, 15 noyabr 1996.
363. Böhtan xorunu ziyalılar oxumur. «Liberal press» qəzeti, 7 dekabr 1996.

364. Real sülh imkanı əhvalatı və Nərimanın sevgisi. «Liberal press» qəzeti, 14 dekabr 1996.
365. Hökumət, ya dövlət və ya qürrə ilə adam insan olmaz. «Liberal press» qəzeti, 29 dekabr 1996.
366. «1995-ci il sizin həyatınızda» sualına cavab. «Əsrin səsi» qəzeti, 29 dekabr 1996.
367. Qırxdan biri, yaxud geriləyin göstəricisi. «Liberal press» qəzeti, 11 yanvar 1997.
368. Azərbaycan LP-nin xalqa müraciəti. «Liberal press» qəzeti, 11 yanvar 1997.
369. İdeallarımızın gələcəyini parlaq görürəm (Prof.N.Rzayevlə müsahibə). «Liberal press» qəzeti, 18 yanvar 1997.
370. Ziyarət düşüncüləri. «Liberal press» qəzeti, 8 fevral 1997.
371. Tarix unudqanlılığı bağışlamır. «Liberal press» qəzeti, 8 fevral 1997.
372. Rusiya: Fevral inqilabı 80. «Millətin təmini-hüquq məsələsi». M.Ə.Rəsulzadə. «Liberal press» qəzeti, 15 fevral 1997.
373. Əsrin erməni-daşnaq ssenarisi. «Liberal press» qəzeti, 22 fevral 1997.
374. Dünyanın ən böyük hadisəsi. «Liberal press» qəzeti, 1 mart 1997.
375. Bələlərin kökü və səbəbi (Ziya Bünyadov). «Liberal press» qəzeti, 8 mart 1997.
376. Hürriyyət qarşısında (təqdimat). «Liberal press» qəzeti, 8 mart 1997.
377. İctimai rəy və erməni hiylələri. «Liberal press» qəzeti, 29 mart 1997.
378. Bahari-hürriyyət. «Liberal press» qəzeti, 29 mart 1997.
379. Vətənin matəm günü niyə yaddan çıxıb? «Liberal press» qəzeti, 2 aprel 1997.
380. İstiqlal günü yanib yaxılanlar. «525-ci qəzet», 9 aprel 1997.
381. Cümhuriyyət (təqdimat). «Cümhuriyyət» qəzeti, 3-9 aprel 1997.
382. Üzeyir bəy? Ölülər cəsədlərindən bir yadigar Qarabağa vacibdir. «Liberal press» qəzeti, 12 aprel 1997.
383. Tariximizə yeni baxış nümunəsi, 27 nisanın xüsusiyyəti. «525-ci qəzet», 16 aprel 1997.
384. Çapıb-talamaq bəlası davam edir. «Liberal press» qəzeti, 20 aprel 1997.
385. Bülbülümüzdə həvəs yox, qarğamızda səs. Təəssüflər olsun... «Liberal press» qəzeti, 20 aprel 1997.
386. Zindandakı vətəndaşlara! «Liberal press» qəzeti, 26 aprel 1997.
387. Ə.M.Topçubaşov – 135. «Liberal press» qəzeti, 3 may 1997.
388. Müəllim məsələsi hər millətin ölüm-dirim məsələsidir. «525-ci qəzet», 14 may 1997.
389. Müəllimlərimiz nə üçün Bakıya qaçırlar. «Liberal press» qəzeti, 14 may 1997.
390. Azərbaycan istiqlal ərafəsində. «Liberal press» qəzeti, 17 may 1997.

391. M.Ə.Rəsulzadənin Tehran «Vəsiyyətnaməsi». «Liberal press» qəzeti, 24 may 1997.
392. Vətənsəvər bütün Azərbaycanlılara. «Qurtuluş» № 7-8, 1935. «Liberal press» qəzeti, 24 may 1997.
393. Öndər sözü, öndər nəfəsi yaşayır, yaşayacaq! «525-ci qəzet», 28 may 1997.
394. Azərbaycan dövlətçiliyinin bərqərar edilməsi uğrunda mübarizə (çıxışın mətni). «Liberal press» qəzeti, 31 may 1997.
395. Zurnaçı baba əhvalatı «525-ci qəzet», 5 iyun 1997.
396. Uşağ kim doğur: ana, yoxsa iblis? «525-ci qəzet», 11 iyun 1997.
397. Bizdən uzaqlaşan mühacir həyatı. «525-ci qəzet», 18 iyun 1997.
398. Ağacı qurd, milləti manqurt içindən məhv edər. (Eldar Namazova açıq məktub). «525-ci qəzet», 18 iyun 1997.
399. Qətlə başa çatan mücahid ömrü. «525-ci qəzet», 28 iyun 1997.
400. Həqiqi insan və qəhrəman haqqında müfəkkir sözü. «Liberal press» qəzeti, 28 iyun 1997.
401. Söyüd yarpağı tək hər küləyə əsmək olmaz. M.Hədinin «İranda təzə qəzetə» məqaləsi. «525-ci qəzet», 9 iyul 1997.
402. A.Səhhətin həyata keçməyən bir təklifi. «525-ci qəzet», 16 iyul 1997.
403. Hacı dayının Şəki xəbərləri. «525-ci qəzet», 3 sentyabr 1997.

404. «Açıq söz», «Molla Nəsrəddin» və «Arşın mal alanı». «525-ci qəzet», 20 sentyabr 1997.
405. Komissarların ruhunu Bakıda kim yaşadır? «Yeni Müsavat» qəzeti, 23-25 sentyabr 1997.
406. Vətən əldən gediyor, bizə fəryad ediyor. «525-ci qəzet», 1 oktyabr 1997.
407. Əhməd bəy İstanbuldan nə yazırdı? «525-ci qəzet», 15 oktyabr 1997.
408. Nəsrəddin şahın pişiyi – böyük mətləb. «525-ci qəzet», 22 oktyabr 1997.
409. Xor müğənnisi Roza Balayanın əhvalatı. «525-ci qəzet», 22 oktyabr 1997.
410. Nəfisi itdə vicdan olmaz, vicdansızdan vətənə övlad. «525-ci qəzet», 22 oktyabr 1997.
411. Nəcəf bəy – Mikırtıç, Anar – Ambaryan. «525-ci qəzet», 25 oktyabr 1997.
412. Bizə yazırlar. «525-ci qəzet», 29 oktyabr 1997.
413. Məğlubiyyətin mənəvi səbəbləri: müştərək dərd, ciddi düşüncələr. «525-ci qəzet», 5 noyabr 1997.
414. Bizə yazırlar. «525-ci qəzet», 5 noyabr 1997.
415. «Molla Nəsrəddin» və Bakı nefti. «525-ci qəzet», 8 noyabr 1997.
416. Xəlida ədib: «Tanrı sənə qara gün göstərməsin!». «525-ci qəzet», 12 noyabr 1997.
417. Bizə yazırlar. «525-ci qəzet», 12 noyabr 1997.
418. Təzadlı bayramlar, təzadlı günlər. «Liberal press» qəzeti, 17 noyabr 1997.

419. Mirzə Fətəli Axundovun yubileyi, Mirzə Cəlilin yuxusu. «525-ci qəzet», 26 noyabr 1997.
420. İntibah ruhlu, vicdan əzablı dəfn mərasimi (30 noyabr 1907). «525-ci qəzet», 29 noyabr 1997.
421. Redaksiyaya məktub. «525-ci qəzet», 3 dekabr 1997.
422. Bizə yazırlar «525-ci qəzet», 3 dekabr 1997.
423. Milli Məclisdə. «525-ci qəzet», 13 dekabr 1997.
424. Bizə yazırlar. «525-ci qəzet», 17 dekabr 1997.
425. Şairin fəhmi, zamanın hökmü (bir şairin tarixçəsi). «525-ci qəzet», 17 dekabr 1997.
426. 87 il gecikmiş məktub, bu günkü reallıqlar. «525-ci qəzet», 24 dekabr 1997.
427. Təzə il, təzə meydan, diri pirlər fitva zavodu. «525-ci qəzet», 7 yanvar 1998.
428. Bizə yazırlar. «525-ci qəzet», 7 yanvar 1998.
429. Binəsiblər: talesizlər, məzlumlar- kimdir müqəssirlər. «525-ci qəzet», 10 yanvar 1998.
430. Uydurma müəmmalar, əsilsiz ittihamlar (M.Ə.Rəsulzadəyə növbəti hücum barədə). «525-ci qəzet», 17 yanvar 1998.
431. Uydurma müəmmalar, əsilsiz ittihamlar (M.Ə.Rəsulzadəyə növbəti hücum barədə). «525-ci qəzet», 24 yanvar 1998.
432. Bizə yazırlar. «525-ci qəzet», 28 yanvar 1998.
433. O taylı, bu taylı vətənin böyük öndəri. «525-ci qəzet», 30 yanvar 1998.

434. İstiqlal tariximizə dair öndər söz. «525-ci qəzet», 7 fevral 1998.
435. Nərimanov və «ata», «vətən başı» deyib kəllə vuranlar. «525-ci qəzet», 12 fevral 1998.
436. Müqəddəs adlar, istiqlal mücadiləsi unudulmasın gərək! «525-ci qəzet», 19 fevral 1998.
437. İki sifət. «525-ci qəzet», 21 fevral 1998.
438. Həsən keçəl, keçəl Həsən. Köhnə bina, tanış üzlər. «525-ci qəzet», 26 fevral 1998.
439. Mən jurnalistəm... «Liberal press» qəzeti, 4 mart 1998.
440. İki öndər, iki tale. «525-ci qəzet», 5 mart 1998.
441. İstiqlal mücadiləsinin böyük və unudulmaz qəhrəmanlarından biri. Azərbaycan Sovet Cümhuriyyətinin mənşəyi haqqında. «525-ci qəzet», 12 mart 1998.
442. Ağacı qurd, milləti manqurt :çindən məhv edər. «525-ci qəzet», 14 mart 1998.
443. Heyvandarlıq məhsulları bazarı hara, milli ideologiya hara. «525-ci qəzet», 19 mart 1998.
444. Mən jurnalistəm. «Liberal press» qəzeti, 24 mart 1998.
445. İstiqlal mücadiləsi və gənclik. «525-ci qəzet», 26 mart 1998.
446. 1918-ci il mart soyqırımı niyə rəsmən qeyd edilmir? «525-ci qəzet», 28 mart 1998.

447. 80 il bundan qabaqda bizi qırdırdılar. Unudulmaz faciə. «Rezonans» qəzeti, 28-30 mart 1998.
448. Azərbaycan siyasi mühacirəti. Tarixdə mühacirətin rolu. «525-ci qəzet», 16 fevral 1998.
449. Niyə biz əzab çəkirik, düşmənin sevinir? Ə.Hüseynzadə. Milliyyət və insaniyyət. «525-ci qəzet», 16 aprel 1998.
450. Türkləri Nərgin adasında kimlər qırırdı? «525-ci qəzet», 25 aprel 1998.
451. Millət sizə minnətdardır. «Zaman» qəzeti, 25 aprel 1998.
452. Qara bir ildönümü. «525-ci qəzet», 28 aprel 1998.
453. Əsilsiz uydurma iddialar Azərbaycan dövlətinin mövqeyidirmi? «525-ci qəzet», 12 may 1998.
454. Dövlət bayramı ərəfəsində. «525-ci qəzet», 16 may 1998.
455. İstiqlal Bəyannaməsi. N. Müraciəti. «525-ci qəzet», 17 may 1998.
456. İstiqlal şə'rləri. «525-ci qəzet», 26 may 1998.
457. 80 il əvvəl – 80 il sonra kim idik, nə olmuşuq «525-ci qəzet», 28 may 1998.
458. Əsər varsa, müəllif də olmalıdır. «Müxalifət» qəzeti, 28 may 1998.
459. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti tarixindən. Keçmişin ibrət dərsləri. «Zaman» qəzeti, 13 iyun 1998.

460. 15 sentyabr 1918-ci il Bakı və Azərbaycanın xilas günüdür. «Zaman» qəzeti, 5 sentyabr 1998.
461. Danışan tarix. «525-ci qəzet», 10 oktyabr 1998.
462. Türk dünyasının iftixar və ümidgahı. «525-ci qəzet», 29 oktyabr 1998.
463. Rusiyaadakı hadisələr əsrin əvvəllərini xatırladır. Nədə? «525-ci qəzet», 3 dekabr 1998.
464. Demokratiya və istiqlaliyyət axtarışında. «525-ci qəzet», 10 dekabr 1998.
465. «Yeni Müsavat» 9 yaşında. «Yeni Müsavat» qəzeti, 22 dekabr 1998.
466. Fədakar mücahid, böyük öndər. «Açıq söz» qəzeti, 28 yanvar 1999.
467. Əlifba bayramı. M.Ə.Rəsulzadə. Təqdimat. «525-ci qəzet», 30 yanvar 1999.
468. Külək yaradanlar mütləq tufana düşürlər. «525-ci qəzet», 20 fevral 1999.
469. Ruh sarsılsa da, vücut hələ ki, yaşayır. «525-ci qəzet», 23 fevral 1999.
470. Müsavatçılar və kommunistlər. (M.B.Məmmədov). «525-ci qəzet», 20, 23, 24, 25 fevral 1999.
471. И вот на волю вырвался поток. «Бакинский рабочий», 18 марта 1999.
472. Şərqin istiqlal qaranquşu. «Zaman» qəzeti, 28 may 1999.

473. Baykada, Niyazi, Bəxtiyar və bir də «Müsavat» necə yarandı?. «525-ci qəzet», 1 iyun 1999.
474. Zəmanə dəyişib, pis olub, çox pis. «525-ci qəzet», 19 iyun 1999.
475. Yada salınmalı alim, vətəndaş, dost. «525-ci qəzet», 22 iyun 1999.
476. «525-ci qəzet» 525 dəfə çıxdı. «525-ci qəzet», 17 sentyabr 1999.
477. Elm fədailərinin zəhməti qiymətlənməlidir. «525-ci qəzet», 16 noyabr 1999.
478. Xalq başsız qalıb. «Yeni Müsavat» qəzeti, 21 dekabr 1999.
479. Bizi diz çökdürüblər. «Hürriyyət» qəzeti, 23 dekabr 1999.
480. Bu gün tarixin yubileyidir. «Azadlıq» qəzeti, 31 dekabr 1999.
481. Rəsulzadənin qəbrini Azərbaycana gətirəcək bir kişi yoxdur. «Şərq» qəzeti, 2 aprel 1999.
482. Millenium 2000. «Azadlıq» qəzeti, 3 yanvar 2000.
483. Zərduşt Əlizadə meydanı çapıçılıq edirdi. «Yeni Müsavat» qəzeti, 23-24 yanvar 2000.
484. İslam və demokratiya. «Günay» qəzeti, 29 yanvar 2000.
485. «Əsli və Kərəm» tamaşası və Rəsulzadənin arzuları. «Yeni Müsavat» qəzeti, 30-31 yanvar 2000.
486. Qürur hissi, mə'yusluq anları (M.Ə.Rəsulzadə. Qafqasiya ali məktəbi). «Yeni Müsavat» qəzeti, 6-7 fevral 2000.

487. Tariximizdən qisas alanlar. «Yeni Müsavat» qəzeti, 13-14 fevral 2000.
488. M.Ə.Rəsulzadə və M.H.Şəhriyar. «Yeni Müsavat» qəzeti, 6 mart 2000.
489. Himnin sözlərini tarixə düşmək istəyənlər dəyişdirməyə çalışırlar. «Yeni Müsavat» qəzeti, 7 mart 2000.
490. Bu «Müsavat» o «Müsavat» deyil. «Yeni Müsavat» qəzeti, 7 mart 2000.
491. Bəxtiyar Vahabzadəni həbsdən Suslov qurtarıb. «7 gün» qəzeti, 20-26 may 2000.
492. Qlobal düşüncən, vətəndaş qeyrətin olmalıdı. «Günay» qəzeti, 23 sentyabr 2000.
493. Yaddaşlarda xatirələşən ömür. «Diyar» qəzeti, noyabr, 2000.
494. Yusif Seyidovun siyasi savadı yoxdur. «Yeni Müsavat» qəzeti, 15-16 oktyabr 2000.
495. Milli Məclis Rəşadların yeridir. «525-ci qəzet» ayrıca nəşr, 18 oktyabr 2000.
496. Yaşar Qarayev haqqında oxucu sözü. «Yazıçı» qəzeti, 7, dekabr 2000.
497. Ürək qanı ilə yazılmış sətirələr. «Günay» qəzeti, 13 may 2001
498. Əsrlər keçir, problemlərsə qalır, niyə? «Günay» qəzeti, 20 may 2001.
499. İstiqlalın çətin yolu. «İqtisadiyyat» qəzeti, 26 may 2001.
500. İstiqlal dövrü, təqib illəri, sevincli-əzablı günlərimiz. «Günay» qəzeti, 27 may 2001.
501. Oxuyaq, düşünək, yad edək! «Günay» qəzeti, 3 iyun 2001.

502. Xeyir ayaqlarda, şər qucaqlarda. «Günay» qəzeti, 10 iyun 2001.
503. 19 iyun Fətəli Xan Xoyskinin qətlə yetirildiyi gündür. «Günay» qəzeti, 17 iyun 2001.
504. Mətbuat cəmiyyətin övladıdır. «Günay» qəzeti, 24 iyun 2001.
505. Bitən əsrin böyük şəxsiyyətləri: M.Ə.Fəsulzadə və Ü.Hacıbəyov. «Günay» qəzeti, 11 iyul 2001.
506. Qlobal düşünən böyük mütəfəkkir. «Günay» qəzeti, 8 iyul 2001.
507. Gənc türklər, yaxud gənc türkçülük nə deməkdir? «Günay» qəzeti, 15 iyul 2001.
508. Paola Lombolun dedikləri, «Molla Nəsrəddin»in yazdıqları. «Günay» qəzeti, 22 iyul 2001.
509. N.Nərimanov və şəxsiyyətə pərəstiş xəstəliyi «Günay» qəzeti, 29 iyul 2001.
510. «Tayms»ın yazısı, Üzeyir bəyin durğu işarələri. «Günay» qəzeti, 5 avqust 2001.
511. Həqiqi insan və qəhrəman haqqında mütəfəkkir sözü. «Günay» qəzeti, 19 avqust 2001.
512. «Təklimizdə narazı, məcimumuzda razı» nə sındır bu? «Günay» qəzeti, 26 avqust 2001.
513. Şəki: iki müstəqillik dövrü iki mənzərə. «Günay» qəzeti, 2 sentyabr 2001.
514. 15 sentyabr 1918-ci il Bakının azadlıq günüdür. «Günay» qəzeti, 9 sentyabr 2001.
515. Milli intibah: talantlar, bədxahlar. «Günay» qəzeti, 16 sentyabr 2001.

516. Hal-hazırda kökü keçmişdədir...keçmiş gələcəyin iynəsidir. «Günay» qəzeti, 30 sentyabr 2001.
517. Müddətsiz keçid dövrü, tanış sistem. «Günay» qəzeti, 7 oktyabr 2001.
518. Altmış yəddi üstəgəl on. «Günay» qəzeti, 14 oktyabr 2001.
519. İnformasiya cəmiyyəti və təhsil problemi. «Günay» qəzeti, 20 oktyabr 2001.
520. Elm, tərəqqi, rifah və zəlalət (Elir dünya iki mənzərə). «Günay» qəzeti, 27 oktyabr 2001.
521. Tariximizin diqqətəşayan hadisəsi. «Günay» qəzeti, 3 noyabr 2001.
522. Şanımız, şöhrətimiz, bayrağımız. «Günay» qəzeti, 10 noyabr 2001.
523. Ermənilərin türk-islam düşmənçiliyi və İranda erməni ərköynlüyü. «Günay» qəzeti, 17 noyabr 2001.
524. V.Putinin ABŞ-a «Pəncərə» açmaq istəyi və hüriyyət «skvaznyakı». «Günay» qəzeti, 24 noyabr 2001.
525. Nizami Gəncəvi-86. 1991 Buxarest, Azərbaycan şairi Nizami. «Günay» qəzeti, 1 dekabr 2001.
526. Vətən qayğılı, millət duyğulu tarixə düşmüş parlamentimiz. «Günay» qəzeti, 8 dekabr 2001.
527. 1986-cı il, 17 dekabr. Alma-Ata hadisələrinin Bakıda əks-sədası. «Günay» qəzeti, 15 dekabr 2001.
528. Ümid-ümid, ümidlilər qüvvət axtarışında. «Günay» qəzeti, 22 dekabr 2001

529. Əsrin ikinci ili və bəşəriyyətin artım problemi. «Günay» qəzeti, 5 yanvar 2002.
530. Qafqaz-türk xalq şairi. «Günay» qəzeti, 12 yanvar 2002.
531. Elmə zidd qüvvələr bəşəriyyəti yenə də təhdid edir. «Günay» qəzeti, 19 yanvar 2002.
532. Jurnalistə fantastik zəhmət haqqı. «Günay» qəzeti, 26 yanvar 2002.
533. Zaman nə istəyir? «Günay» qəzeti, 2 fevral 2002.
534. «Soyuq müharibə»dən «azadlıq» müharibəsinə. «Günay» qəzeti, 9 fevral 2002.
535. Təhsil, milli məktəb və milli ruh. «Günay» qəzeti, 16 fevral 2002.
536. Azadlıqlığın Qərb və Şərq anlamı. «Günay» qəzeti, 24 fevral 2002.
537. Milli oyunumuzun banisi. «Günay» qəzeti, 2 mart 2002.
538. Tarixi inkişaf proseslərinə orijinal bir baxış. «Günay» qəzeti, 10 mart 2002.
539. Müstəqillik mövzusu, bayram sevinci. «Günay» qəzeti, 16 mart 2002.
540. M.Ə.Rəsulzadə «Aşura» haqqında. «Günay» qəzeti, 23 mart 2002.
541. İntellektual mülkiyyət əsri. «Günay» qəzeti, 6 aprel 2002.
542. Azərbaycan siyasi mühacirətinə dair dəyərli tədqiqat. «Günay» qəzeti, 13 aprel 2002.
543. M.Ə.Sabirin yeganə müsahibəsi. «Günay» qəzeti, 20 aprel 2002.
544. Tariximizin qara günlərindən biri. «Günay» qəzeti, 27 aprel 2002.

545. Mücahid və fədailəri terrorçularla qarışdırmaq olmaz. «Günay» qəzeti, 18 may 2002.
546. Nadir şəxsiyyət, qeyri-adi nazir və parlaman sədri. «Günay» qəzeti, 25 may 2002.
547. Müqəddəslik və paklıq timsalı. «Günay» qəzeti, 1 iyun 2002.
548. Korrupsiya və rüşvətə dair yeni açıqlamalar. «Günay» qəzeti, 8 iyun 2002.
549. Böyük filosof, mütəfəkkir sənətkar. «Günay» qəzeti, 22 iyun 2002.
550. Təcavüzkar və passiv ideyasızlıq. «Günay» qəzeti, 6 iyul 2002.
551. Qarabağda erməni itaətsizliyi, Üzeyir bəyin sərhə. «Günay» qəzeti, 13 iyul 2002.
552. Bəşəri dərdlər, global problemlər azalmır ki, azalmır. «Günay» qəzeti, 20 iyul 2002.
553. Qəddar təcavüzkar, iftira və böhtan qurmaq «ustalar». «Günay» qəzeti, 27 iyul 2002.
554. Müqəddəs bir əqidəni kimdən gözləyirik? «Günay» qəzeti, 3 avqust 2002.
555. «Molla Nəsrəddin» və qəzet «ətiqələri». «Günay» qəzeti, 10 avqust 2002.
556. Ümumbəşəri insan və torpaq problemi. «Günay» qəzeti, 17 avqust 2002.
557. Kərbəlayi Məhəmməd Hacı Ağazadə və «medal» əhvalatı. «Günay» qəzeti, 31 avqust 2002.
558. Çingiz Aytmatovun xəbərdarlığı, zamanımızın reallıqları. «Günay» qəzeti, 7 sentyabr 2002.
559. Əyib-əylənən hakimlər, əyilməz nadir şəxsiyyətlər. «Günay» qəzeti, 14 sentyabr 2002.

560. Yenədəmi səlib yürüşü?. «Günay» qəzeti, 21 sentyabr 2002.
561. Adi günlər, təhlükəli və ibrətamiz hadisələr. «Günay» qəzeti, 28 sentyabr 2002.
562. Neft eyforiyası və real gələcək. «Günay» qəzeti, 5 oktyabr 2002.
563. Con Kennedinin dedikləri, Vaşinqtonun indiki hərəkətləri. «Günay» qəzeti, 12 oktyabr 2002.
564. Bir saniyədə 40 trilyon əməliyyat. «Günay» qəzeti, 20 oktyabr 2002.
565. Paradoks: artım da var-uçurum da dərinləşir. «Günay» qəzeti, 28 oktyabr 2002.
566. Dərdlərimizin tərcümanı-Üzeyir bəy. «Günay» qəzeti, 2 noyabr 2002.
567. Bizdən uzaqlaşan illər, hadisələr. «Günay» qəzeti, 9 noyabr 2002.
568. Nəyimizin vaxtıdır? «Günay» qəzeti, 16, 23, 30 noyabr 2002.
569. Tarixi bir gün-7 dekabr parlaman günümüzdür. «Günay» qəzeti, 7 dekabr 2002.
570. Jurnalistika-ortaq dəyərlər, ortaq problemlər. «Günay» qəzeti, 14 dekabr 2002.
571. Stalinizmin anatomiyasına dair xatirə-əsər. «Günay» qəzeti, 21 dekabr 2002.
572. Yeni il arzuları və keçmişə bir nəzər. «Günay» qəzeti, 28 dekabr 2002.
573. Mənəvi və maddi çətinliklər içində çapalayan sənətkar ömrü. «Günay» qəzeti, 4 yanvar 2003.
574. Tariximizin işıqlı günlərindən biri. «Günay» qəzeti, 11 yanvar 2003.

575. İnsan təbiət və bəşəriyyət qarşısında məsuliyyət daşıyır. «Günay» qəzeti, 18 yanvar 2003.
576. «Leyli və Məcnun» operası-45. «Günay» qəzeti, 25 yanvar 2003.
577. Nərgində də soyqırımı muzeyi yaradıla bilər. «Günay» qəzeti, 1 fevral 2003.
578. «Qartal» F.M.Dostoyevskidən dilimizə ilk tərcümə. «Günay» qəzeti, 8 fevral 2003.
579. Köhnə dünyanın yeni düzəni baş tutacaqmı? «Günay» qəzeti, 15 fevral 2003.
580. Açılmamış səhifələrin izi ilə. «Günay» qəzeti, 22 fevral 2003.
581. İnqilablar, çevrilişlər, islahat təşəbbüsləri, bəs nəticə? «Günay» qəzeti, 1 mart 2003.
582. Həqiqi və yalançı vətənpərvərlik. «Günay» qəzeti, 8 mart 2003.
583. Fövqəldövlət Amerika və dünyanın narahatçılığı. «Günay» qəzeti, 15 mart 2003.
584. Novruz düşüncələri. «Günay» qəzeti, 20 mart 2003.
585. «Şərqi-Rus»-100. «Günay» qəzeti, 29 mart 2003.
586. Allah uzaqda, ABŞ yaxındadır «Günay», 5 aprel 2003
587. Hakimiyyət və xalq. Azərbaycanda müharibədən sonrakı stalinizm. «Günay» qəzeti, 12 aprel 2003.
588. İraq faciəsinə qısa tarixi bir baxış. «Günay» qəzeti, 19 aprel 2003.
589. Əzab çəkən və ümidlə yaşayanlar nəsli. «Günay» qəzeti, 26 aprel 2003.

590. Tiflisdə 26-28 may hadisələrinin Bakıda əks-sədası. «Günay» qəzeti, 3 may 2003.
591. İllərin fəlakəti, günün sevinci. «Günay» qəzeti, 10 may 2003.
592. Fransa yazıçısı A.Dodenin dilimizə tərcümə edilmiş ilk əsəri. «Günay» qəzeti, 17 may 2003.
593. Birinci respublikamızın qısa, şəərəfli və çətin yolu. «Günay» qəzeti, 24 may 2003.
594. Tarix obyektivlik və dəqiqliyi sevir. «Günay» qəzeti, 31 may 2003.
595. Bürokratik bəhanə, yəhudə rəsmi dezinformasiya. «Günay» qəzeti, 4 iyun 2003.
596. 300 illik məsafə: dəyişən nə, qalan nə? «Günay» qəzeti, 7 iyun 2003.
597. Biz ilə yevropalıların təfəvütü. «Günay» qəzeti, 21 iyun 2003.
598. Qlobal ədalətsizlik nə qədər cavam edəcək? «Günay» qəzeti, 28 iyun 2003.
599. Müəllim dərslər desin, yoxsa dərslər çəksin? «Günay» qəzeti, 6 iyul 2003.
600. Yeni təhlükə erası başlanıbmı? «Günay» qəzeti, 11 iyul 2003.
601. C.Hacıbəylinin jurnalistlərimizə tövsiyyəsi «Günay» qəzeti, 18 iyul 2003.
602. Azərbaycanda nəçə qaçaq Nəbi olub? «Günay» qəzeti, 26 iyul 2003.
603. «Baş üstə»lər nə qədər olar? «Günay» qəzeti, 2 avqust 2003.
604. Din böyük bir ictimai amildir, yoxsa dil? «Günay», 9 avqust 2003
605. Zamanın imtahanı-16 səhv söz, min bir yalan. «Günay» qəzeti, 16 avqust 2003.
606. İnsanı yaşat ki, millət yaşasın, dövlət yaşasın! «Günay» qəzeti, 23 avqust 2003.
607. Doğru yol tapmaq asanmı? «Günay» qəzeti, 31 avqust 2003.
608. Aktual səslənən çağırış. «Günay» qəzeti, 6 sentyabr 2003.
609. Bakının azad edilməsinin 85 illiyi. «Günay» qəzeti, 13 sentyabr 2003.
610. Üzeyir bəyi anarkən düşündürücü bir sorğu... «Günay» qəzeti, 20 sentyabr 2003.
611. 300 il və «qovub çatma» tipli inkişafın paradoksları. «Günay» qəzeti, 27 sentyabr 2003.
612. Sıralarımızdan bir alim, bir sənət fədaisi də getdi. «Günay» qəzeti, 4 oktyabr 2003.
613. Bizim təqvim. Təzə il, təzə meydan. «Günay» qəzeti, 3 yanvar 2004.
614. Əvvəl nə idikse, yenə biz hamanız. «Günay» qəzeti, 10 yanvar 2004.
615. Azadlıq və rifah yolu maarifçilikdən keçir. «Günay» qəzeti, 17 yanvar 2004.
616. M.Ə.Rəsulzadə – 120. Görkəmli cavan siyasi xadimin vəsiyyətnaməsi. «Günay» qəzeti, 24 yanvar 2004.
617. Hər bir xalq öz taleyinə layiqdir, vicdanımız necəsə, vətənimiz də elədir! «Günay» qəzeti, 31 yanvar 2004.
618. Stolipin yeni əsrdə kimlərə lazım olub. «Günay» qəzeti, 7 fevral 2004.
619. Rusiya-yapon müharibəsi və «skvoznyak» əhvalatı. «Günay» qəzeti, 14 fevral 2004.
620. Tariximizdən səhifələr. Tənbəllik və ədalət bəlasına qarşı həyəcan təbili. «Günay» qəzeti, 21 fevral 2004.

621. Fevralın dərsləri, dövrün tələbləri. «Günay» qəzeti, 28 fevral 2004.
622. Mətbuatımızın ibrətamiz səhifələri. Dostluq fanatizmi və milli mənafe. «Günay» qəzeti, 6 mart 2004.
623. Demokratik niyyət, qaba qüvvət. «Günay» qəzeti, 13 mart 2004.
624. Faydalı ənənələri yaşadaq! Hürriyyət baharı – Novruz bayramı. «Günay» qəzeti, 20 mart 2004.
625. Varlıq mücadiləsi, informasiya müharibəsi «Günay» qəzeti, 27 mart 2004.
626. 31 mart soyqırımı haqqında əsl həqiqətləri bilirikmi? «Günay» qəzeti, 27 mart 2004.
627. İsmayıl Şıxlı – 85. Əqidə və amal sahibi. «Günay» qəzeti, 3 aprel 2004.
628. Həyat səviyyəsi, insan hüquqları və «Məzhəb azadlığı» məsələsi «Günay», 10 aprel 2004
629. Qarabağ faciəsi, Mirzağa Əliyevin səfər təəssüratı. «Günay» qəzeti, 17 aprel 2004.
630. Cinayətkar siyasətə xitam verilməlidir. «Günay» qəzeti, 24 aprel 2004
631. Qara bir may. «Günay» qəzeti, 1 may 2004.
632. Tatar aliminin tariximizə dair dəyərli tədqiqatı – Azərbaycan talançısı ədləndirmə... (Stalinin bakılı dostu Rəsulzadənin taleyi). «Günay» qəzeti, 8, 15, 22, 29 may 2004.
633. «Zaman»ın vaxtilə yazdıqları, bu günün realıqları. «Günay» qəzeti, 5 iyun 2004.
634. Bu gün üçün də aktual olan bir polemikanın 100 illiyi. «Günay» qəzeti, 12 iyun 2004.
635. Mirzə Cəlil sovet dövrünün ilk millət vəkili haqqında. «Günay» qəzeti, 19 iyun 2004.

636. Nargin ölüm düşərgəsi unudula bilməz. «Günay» qəzeti, 26 iyun 2004.
637. Birinci Pyotrun məlum – məchul «vəsiyyətnaməsi». «Günay» qəzeti, 3 iyun 2004
638. Yaxşı niyyət, böyük zəhmət, təəssüflü xətlər. «Günay» qəzeti, 10 iyun 2004.
639. X.Sultanov və C.Hacıbəylinin ibrətamiz məktubları. «Günay» qəzeti, 17 iyun 2004.
640. Frans Fon Verner («Səadət dağı») (tərcüməçilik tariximizdən). «Günay» qəzeti, 31 iyun 2004.
641. Torpağa və millətə sahib çıxan «Hürriyyəti-maarif cəmiyyəti». «Günay» qəzeti, 7 avqust 2004
642. Şəkinin şair həsrəti. «Günay» qəzeti, 14 avqust 2004.
643. Orijinal bir nəşr. «Günay» qəzeti, 21 avqust 2004
644. Yenə də «Liberal». «Günay» qəzeti, 28 avqust 2004.
645. Açılmanuş səhifələr. «Ya ölüm- ya Türkiyə» adlı mənzum bir kitabça haqqında. «Günay» qəzeti, 11 sentyabr 2004

**Jurnalistika sahəsi üzrə tədqiqatçılara
rəhbərliyi, dissertasiya və monoqrafiyalara
rəyləri**

*Professor Ş.Hüseynov indiyə qədər
beş dissertantın elmi rəhbəri, on dörd
dissertasiya işinin rəsmi opponenti, beş
monoqrafiyanın elmi redaktoru olmuşdur.*

MÜNDƏRİCAT

Müəllimliyin, tədqiqatçılığın və publisistikanın Şirməmməd Hüseynov məktəbi (C.Məmmədli).....	3
Həyat və fəaliyyətinin əsas məqamları....	16
Azərbaycanın və xarici ölkələrin görməli alimləri Şirməmməd Hüseynov haqqında	21
Əsərlərinin biblioqrafiyası:	
Kitablar.....	40
Toplu və jurnal məqalələri.....	42
Qəzet məqalələri.....	46

Nəşriyyatın direktoru:	Balakişi Ağayev
Baş redaktor:	Məmməd Əlizadə
Mətbəə üzrə direktor müavini:	Ələs Qasımov

Çapa imzalanmışdır: 10.XII.2004-cü il.

Formatı 60x84 1/16. Həcmi: 5,5 ç.v.

Sayı: 500.

Bakı Universiteti nəşriyyatı,
Bakı – 370148, Z.Xəlilov küçəsi, 23.
BDU Nəşriyyatının mətbəəsi

Ar
2004
990